Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 29 (13.291).
4 ФЕВРАЛЬ 1966 йил
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

ЖАНУБИЙ ХОРАЗМ КАНАЛИ ҚУРИЛИШИДА

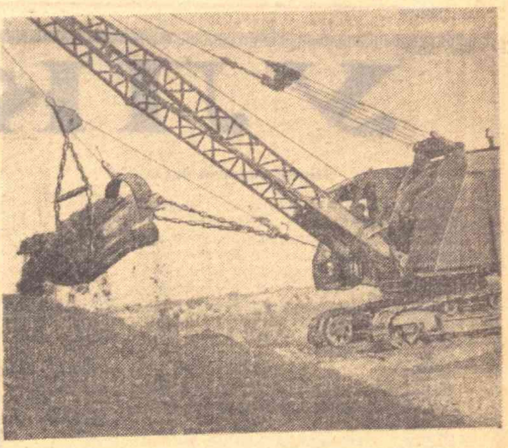

Жанубий Хоразм канали қурилишида экскаваторчи Отамурод Аҳмедов ҳалол меҳнати билан донг чиқарди. Ўрток Аҳмедов ҳар сменада 1100—1200 кубометр тупроқ қазиб чиқаряпти. Фотомухбиримиз А. Тўраев олган суратда моҳир экскаваторчи ўртоқ Аҳмедовни (чапда) ҳамда канал қазиш манзарасини кўриб турибсиз.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ЗАФАР сатрлари

Янгийўл районидаги Карл Маркс номли колхоз паррандачилари давлатга 10 минг 500 дона тухум топшириб, йиллик планни 21 январдаёқ орттириб адо этдилар.

Колхоз паррандачилари партиямиз XXIII съезди очиладиган кунгача яна 5000 дона тухум етказиб беришга аҳд қилдилар.

М. ПЕЙСЕНОВ.

●

САМАРҚАНД, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Иштихон районидаги «Халқобод» колхози чорвадорлари КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, катта муваффақиятга эришдилар. Беш йилликнинг биринчи—1966 йилида давлатга гўшт сотиш плани январь ойидаёқ ошириб бажарилди. Пландаги 530 центнер ўрнига 550 центнер бўрдоқи гўшти топширилди.

— Бу муваффақиятга, — деди колхоз раиси Мурод Жўраев, — молларни йил бўйи бўрдоқига боқиш туфайли эришдик. Колхоз подасидан ажратилган ориқ моллар ширали озуқалар билан тўйдириб боқилди. Етиштирилган гўшт ҳам анча арзонга тушди.

●

«Узсельхозтехника» Учқўрғон район бирлашмасининг машина—мелиорация отряди «Ленинград» колхозининг аъзоларига икки ярим километр узунликдаги каналнн топширди. Янги канал кўкламда сув беришга шай.

Бульдозерлар, экскаваторлар, автогрейдерлар ва ариқ қазийдиган бошқа машиналар билан қуролланган машина-мелиорация отряди колхозлар билан тузилган шартномаларга мувофиқ, янги каналлар қурмоқда, эски каналларни кенгайтирмоқда, далаларни текислаб бермоқда. Отряд йил бошидан буён 50 минг кубометрдан кўпроқ ер қазиди. Мелиораторлар Москва. Охунбобоев номли, «Янгиобод» колхозларида суғориш шохобчаларини кўкламга тайёр қилиб қўйдилар.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«Ферғананефтегаз» бирлашмасида ишлаётган нефть ва газ қудуклари вишкаларини қурувчилар даврасида социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Агар етти йиллик бошларида бир қудуқ ускунасини монтаж қилишга ярим йил вақт кетган бўлса, эндиликда вишка нормадаги икки ой ўрнига 54 кунда тайёр бўляпти. И. Решетов бошлиқ бригада азаматлари эса бундан ҳам яхшироқ натижаларга эришдилар. Улар вишка ускуналари монтажини 18 кундаёқ тугалламоқдалар. Бу бригададаги А. Мамажонов, К. Мансуров, Т. Азимов сингари илғор ишчилар меҳнатга коммунистик муносабат намуналарини кўрсатмоқдалар.

И. БОЛОТИН,
И. ЛАКРИЦ.

ЯНГИ ЛИНИЯЛАР

«Средазэлектросетьстрой» трестининг механизациялашган колоннаси ишчилари Қарши—Термиз оралиғида электр узатиш линиясини қуриб битказдилар. Линиянинг узунлиги 201 километр бўлиб, энди бу шаҳарлар марказлаштирилган усулда энергия билан таъминланади. Шунингдек, Самарқанд областида Каттақўрғон — Иштихон электр узатиш линияси ҳам битказилди.

Ю. ИГНАТОВ.

КАРЬЕР КЕНГАЙМОҚДА

Китоб карьери Оқсув дарёси ёқасида жойлашган бўлиб, Қашқадарё область қурилишларини қум ва шағал билан таъминлайди. Чимқўрғон, Эски Ангор, Пачкамар сингари йирик ирригация иншоотларини тиклашда карьер коллективи катта ёрдам берди.

Эндиликда ана шу карьер кенгайтирилади. Карьерни кенгайтириш лойиҳасини Куйбишев шаҳридаги Жук номли илмий текшириш институти мутахассислари тузиб чиқдилар. Карьер ҳузурида йилига 25-30 минг кубометр бетон тайёрланадиган завод қад кўтаради. Бетон полигони барпо этилади. Шу кунларда карьерни кенгайтириш юзасидан «Узоргтехстрой» тресги қурувчилари ғайрат билан иш бошлаб юбордилар.

И. БЕРДИЕВ,
инженер.

ҚАҲРАМОН ВЬЕТНАМ ХАЛҚИНИНГ САНЪАТИ

Мингдан ортиқ москваликлар Вьетнам Демократик Республикаси давлат ашула ва рақс ансамблининг концертини кўрмоқ учун 2 февралда Кремль театрига тўпландилар. Ансамбль ҳозир мамлакатимизда гастроль сафарида юрибди.

Қаҳрамон Вьетнамдан келган меҳмонлар ўзларининг биринчи қўшиқларини номи Ер юзидаги ҳамма халқларга мўътабар ва табаррук бўлган инсонга бағишладилар. Улар совет композитори А. Холминовнинг «Ленин ҳақида қўшиғи»ни илҳом билан ижро этдилар.

Зўр муваффакият билан ўтган концертни Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов ва бошқа ўртоқлар томоша қилдилар. Залда ВДР маданият министрининг ўринбосари Ку Гуй Кан, ВДРнинг Совет Иттифоқидаги муваққат ишлар вакили Ле Чанг ҳам ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ МАСАЛАЛАРИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ 18 ДАВЛАТНИНГ ЖЕНЕВАДАГИ КОМИТЕТИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ МАКТУБИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи 18 давлатнинг Женевадаги комитети қатнашчиларига мактуб юбориб, комитетни Совет ҳукумати номидан табриклади ва унга муваффақиятлар тилади.

Мактубда бундай дейилади: Ленин васиятларига содиқ бўлган Совет ҳукумати ёппасига ва батамом қуролсизланишнинг конкрет программасини комитет муҳокамасига тақдим этди. Бу программа қуролли кучларни ва қурол-яроғларни батамом тугатишни назарда тутади. Афсуски, қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи 18 давлат комитети иш бошлагандан бери ўтган вакт ичида у жиддий натижаларга эриша олмади. НАТО ҳарбий-сиёсий блокига мансуб бўлиб, комитет ишида қатнашаётган давлатлар комитетнинг олға қадам босишига имконият бермадилар.

Совет ҳукуматининг бошлиғи ҳозирги вақтда дунё жиддий имтиҳонлар олдида турибди, деб уқтиради. Вьетнамдаги агрессия — ўзининг озодлигини, мустақиллигини, четдан ҳеч бир кимсани аралаштирмай, ўз истагига мувофиқ равишда ҳаёт қуриб олишдан иборат ўзининг суверен ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган барча мамлакатлар ва халқларга қарши қилинган агрессиядир. Тинчлик ва қуролсизланиш идеяларини бошқа мамлакатлар ва халқларнинг ишларига қуролли аралашиш сиёсати билан сиғиштириб бўлмайди.

Сўнгра мактубда бундай дейилади: ядро қуролини тарк этиш билан боғлиқ бўлган чоралар комплексини амалга ошириш вазифаси ҳозир 18 давлат комитетининг ишида олдинги ўринда турибди. Совет ҳукумати ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномани сира кечиктирмасдан тузиш зарур, деган фикрни қатъиян илгари суради. Аммо, шундай қуролни тарқатиш планлари, гарчи тинчликсеварлик тўғрисидаги гаплар билан ниқобланган бўлсада, яшаб келмоқда. Бу планлар Европадаги мавжуд чегараларни ревизия қилишни ва ўзгаларнинг территорияларини босиб олишни ошкора равишда ўз сиёсатининг бош мақсади қилиб қўйган ГФР милитаристлари ва реваншчиларини ядро бомбаларига шерик қилишни кўзда тутади. Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг Совет Иттифоқи томонидан комитетга тақдим қилинган лойиҳаси биргина интилиш руҳи билан суғорилган, у ҳам бўлса — бундан буён ядро қуролининг тарқалиши учун ҳамма йўлларни бекитиб ташлашдир.

Совет ҳукумати Польша Халқ Республикасининг Марказий Европада ядросиз зона вужудга келтириш ҳамда шу районда ядро қуролларини ҳаракатсиз қолдириш тўғрисидаги таклифларига ҳам, шунингдек Ер шарининг бошқа районларида ядросиз зоналар вужудга келтириш ҳақидаги таклифларга ҳам батамом қўшилади. Совет ҳукумати ядро қуролининг ер остидаги синовларини тақиқлаб қўйилиши устидан контроль ўрнатмоқ учун портлатишларни аниқловчи миллий воситалардан фойдаланиш асосида ядро қуролининг мана шундай синовларини ҳам тақиқлаб қўйиш тўғрисида дарҳол шартнома тузишга тайёр турганлигини маълум қилади.

Ядро қуролини ишлатишни ҳам қонундан ташқари деб эълон қилиш вақти келди. Совет Иттифоқи ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида ҳозирдаёқ ўз зиммасига мажбурият олишга тайёрдир, лекин бунинг учун ядроли бошқа давлатлар ҳам ўз зиммаларига мана шундай мажбурият олишлари шарт. Ядро урушининг хавфига, ядро билан қуролланиш пойгасига амалда барҳам бермоқ учун Совет ҳукумати ядро қуролини тарк этишга тааллуқли программани дарҳол амалга оширишни тўғрисидаги масалани кўриб чиқишни ядроли давлатларга таклиф қилади. Ядро қуролини шу тахлитда тарк этиш давлатлар жамғариб қўйган ядро қуролининг ҳамма запасларини тегишли халқаро контроль остида йўқ қилиб ташлашни, шундай қуролни ишлаб чиқаришни тақиқлаб қўйишни, ядро қуролини элтувчи барча воситаларни батамом йўқ қилиб ташлашни ва шундай воситаларни ишлаб чиқаришни тақиқлаб қўйишни, ўзгаларнинг территорияларидаги харбий базаларни тугатишни назарда тутмоғи керак.

Қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи комитетдаги Совет вакилларига, дейилади мактубнинг охирида, Совет Иттифоқининг позициясини маҳкам туриб қаттиқ ҳимоя қилиш ва қунт билан тушунтириш вазифаси топширилди. Айни бир маҳалда Совет вакиллари бошқа ҳар қандай делегациянинг таклифларини холисона ўрганиш ва ҳисобга олишга тайёрдирлар, фақат шу таклифлар ҳақиқатан ҳам қуролсизланиш ишини олға силжитишга қаратилган бўлса кифоя. Халқлар куч-ғайратларини бирлаштириб, агрессияни тўхтатишга, халқаро кескинликни сусайтиришга, қуролсизланиш масалаларини ҳал қилишга эришишлари мумкин ва керак. (ТАСС).

МОСКВА РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

МОСКВА, 3 февраль. (**ТАСС мухбири**). Бугун Москванинг олтита районида партия конференциялари очилди.

Конференциялар ишида Калинин районида КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси К. Т. Мазуров, Жданов районида КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси Д. С. Полянский, Москва-Река районида КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, Дзержинский районида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев, Киев районида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Д. Ф. Устинов, Красная Пресня районида КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов қатнашмоқдалар.

Улкан одимлар

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1965 ЙИЛДА БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Етти йилликнинг охирги йили бўлган ўтган йилда экономиканинг ривожланганлиги ва совет халқи моддий фаровонлигининг ошганлиги қуйидаги маълумотлардан кўриниб турибди:

	1965 йилда 1964 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
	қарийб
Ижтимоий маҳсулот (моддий бойлик ишлаб чиқариш ҳамма соҳаларининг маҳсулоти)	107
Миллий даромаднинг ҳосил қилиниши	106
Йил охирида халқ хўжалигидаги асосий ишлаб чиқариш фондлари	110
Бутун саноатнинг маҳсулоти	108,6
Шу жумладан:	
«А» группаси	108,7
«Б» группаси	108,5
Қишлоқ хўжалиги маҳсулоти	101
Транспорт барча турларининг юк обороти	110
Чакана товар обороти	110
Ташқи савдо обороти	105
Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг сони	105
Меҳнат унумдорлиги:	
саноатда	105
қурилишда	106
Халқ хўжалигининг олган фойдаси	107
Меҳнаткашларнинг аҳоли жон бошига реал даромадлари	107
Уй-жойларни қуриб битказиш	104
Мактабгача муассасалардаги болалар сони	110
Барча турдаги умумий таълим мактабларининг ўқувчилари сони	104
Ўрта махсус ўқув юртларининг ўқувчилари сони	110
Олий ўқув юртларидаги студентлар сони	107
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш юзасидан қилинган ишларнинг ҳажми:	
саноат характеридаги хизматлар (пойафзал, кийим-кечак, мебель, телевизор, холодильникларни ва шу каби буюмларни ремонт қилиш)	121
Саноат характерига эга бўлмаган хизматлар (кирхоналар, ҳаммомлар, сартарошхоналар, ижара пунктлари ва бошқалар)	122

Халқ хўжалигининг айрим тармоқларида йиллик планнинг бажарилишига доир маълумотлар қуйида келтирилади:

I. САНОАТ

Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилиги бўйича йиллик план барча иттифоқчи республикаларда ва умуман СССРда ошириб бажарилди.

Ўтган етти йиллик мобайнида саноат маҳсулоти етти йиллик планда кўзда тутилган 80 процент ўрнига 84 процент кўпайди. **Етти йиллик ичида етти йиллик топшириқларидан ташқари, жами 46 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.**

Саноатнинг айрим тармоқларидаги маҳсулот аввалги йилдагига нисбатан қуйидаги миқдорда кўпайди:

	1965 йилда 1964 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергияси ва иссиқлик энергияси	111
Ёқилғи саноати	107
Қора ва рангли металлургия	109
Химия саноати	114
Машинасозлик ва металл ишлаш	109
Ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноати	104
Бинокорлик материаллари саноати	109
Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати	108
Маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш	110

Корхоналар ва айрим министрликларнинг саноат маҳсулоти қуйидаги миқдорда кўпайди:

	1965 йилда 1964 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	112
СССР Нефть чиқариш саноати министрлиги	109
СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	111
Газ саноати министрлиги	116
СССР Кўмир саноати министрлиги	105
СССР Қора металлургия министрлиги	107
СССР Рангли металлургия министрлиги	111
СССР Химия саноати министрлиги	116
Оғир, энергетика ва транспорт машинасозлиги министрлиги	107
Электротехника саноати министрлиги	111
Приборсозлик, автоматизация воситалари ва бошқариш системалари министрлиги	112
Станоксозлик, асбобсозлик саноати министрлиги	109
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	110
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	111
Автомобиль саноати министрлиги	110
Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги	108
Енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ва рўзғор асбоблари министрлиги	112
СССР Ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги	105
СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	109
СССР Енгил саноат министрлиги	100,5
СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	111
СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	123
СССР Балиқ хўжалиги министрлиги	103
СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги	111

Саноат маҳсулотининг айрим турлари қуйидаги миқдорда ишлаб чиқарилди:

	1965 йилда ишлаб чиқарилди	1965 йилда 1964 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Электроэнергия — миллиард киловатт-соат	507	110
Нефть — миллион тонна	243	109
Газ — миллиард кубометр	129	117
Кўмир — миллион тонна	578	104
Шу жумладан коксланувчи кўмир	139	104
Чўян — миллион тонна	66,2	106
Пўлат — миллион тонна	91	107
Прокат — жами*) — миллион тонна	70,9	106
Шу жумладан тайёр прокат	61,6	107
Пўлат қувурлар:		
миллион метр	1382	108
минг тонна	9013	111
Темир руда — миллион тонна	153	105
Минерал ўғитлар — миллион тонна:		
тўйимли моддалари 100 процентга айлантириб ҳисобланганда	7,4	123
шартли бирликларда	31,3	122
Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари таъсир кўрсатувчи кучга айлантириб ҳисоблаганда — минг тонна	103	121
Олтингугурт кислотаси — минг тонна	8518	111
Синтетик смолалар ва пластмассалар — минг тонна	821	114
Химиявий толалар — минг тонна	407	113
Каустик сода — минг тонна	1303	113
Кальцийлаштирилган сода — миллион тонна	2,9	105
Автомобиль покришкалари — миллион дона	26,4	109
Турбиналар — миллион киловатт	14,6	110
Турбиналарнинг генераторлари — миллион киловатт	14,4	112
Ўзгарувчан ток электр двигателлари — миллион киловатт	29,6	103
Металл қирқиш станоклари — минг дона	185	100,4
Машинасозлик ва металл ишлаш учун автомат ва ярим автомат линиялар — комплект	218	95
Темирчилик-пресс машиналари — минг дона	34,4	100
Приборлар — миллиард сўмлик	2,1	111
Металлургия ускуналари — минг тонна	243	100,8
Нефть аппаратлари — минг тонна	140	100
Химия ускуналари — миллион сўмлик	384	112
Тўқув станоклари — минг дона	24,3	98
Магистрал тепловозлар — секция	1485	100,1
Магистрал электровозлар — дона	641	100,5
Автомобиллар — минг дона	616	102
Шу жумладан:		
юк машиналари ва автобуслар	415	99,3
енгил машиналар	201	109
Тракторлар — минг дона	355	108
Қишлоқ хўжалиги машиналари (жами) — миллион сўмлик	1431	103
Трактор плуглари — минг дона	166	93
Трактор сеялкалари — минг дона	262	111
Трактор культиваторлари — минг дона	206	107
Трактор косилкалари — минг дона	122	113
Комбайнлар — минг дона:		
дон комбайнлари	85,8	103
лавлаги комбайнлари	17,5	96

*) Қуйилмалардан тайёрланган тайёр прокат, қувурлар ва поковкалар ҳамда бошқа заводларда қайта прокат қилинадиган заготовкани ҳам қўшиб ҳисоблаганда.

(Охири иккинчи бетда).

УЛКАН ОДИМЛАР

(Боши биринчи бетда).

Пахта териш машиналари — минг дона	7,7	111
Жўяк жаткалари — минг дона	97,8	117
Дон тозаловчи машиналар — минг дона	24,1	99,6
Экскаваторлар — минг дона	21,6	107
Ташиб олинган иморатбоп ёғоч (колхозлар тайёрлаган ёғоч бу ҳисобга кирмайди) — миллион кубометр	258	99
Қоғоз — миллион тонна	3,4	112
Цемент — миллион тонна	72,4	111
Йиғма темир-бетон — миллион кубометр	56	112
Иморатбоп ғишт (колхозлар тайёрлагани бу ҳисобга кирмайди) — миллиард дона	34	101
Шифер — миллиард шартли плитка	4,2	104
Томга ёпиладиган юмшоқ материал — миллион квадрат метр	1080	109
Деразa ойнаси — миллион квадрат метр	190	102
Газламалар — миллион квадрат метр:		
ип газлама	5504	102
жун газлама	466	99
Зиғир толасидан тўқилган газлама —	547	100,7
шойи газлама —	796	96
Тикилган буюмлар — миллиард сўмлик	9,3	99,9
Ички трикотаж — миллион дона	719	112
Устки трикотаж — миллион дона	188	123
Чарм пойафзал — миллион жуфт	486	102
Гўшт (жами) — миллион тонна	9,6	116
шу жумладан, саноатда чиқарилгани	5,2	125
Колбаса маҳсулотлари — миллион тонна	1,6	107
Овланган балиқ ва денгиздан олинган маҳсулотлар — миллион тонна	5,7	112
Мол ёғи (жами) — минг тонна	1184	124
шу жумладан, колхозлар етиштирган ва аҳоли рўзғорида тайёрлаган мол ёғини қўшмаганда	1070	127
Сутга айлантириб ҳисоблаганда қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари (сут, сузма, кефир, қатиқ, қаймоқ, сметана, сирок ва шу кабилар)*) — миллион тонна	11,7	112
Пишлоқ*) — минг тонна	288	113
Қанд-шакар (жами) — миллион тонна	11,0	134
шу жумладан: қанд лавлагидан тайёрланган қанд-шакар	8,9	127
Кондитер маҳсулотлари — миллион тонна	2,3	100,6
Ўсимлик ёғи*) — миллион тонна	2,7	124
Консервалар — миллиард банка	7,0	94
Совун ва кир ювиш воситалари — миллион тонна	1,9	103
Соатлар — миллион дона	30,6	107
Радиоприёмниклар ва радиолалар — миллион дона	5,2	108
Телевизорлар — миллион дона	3,7	125
Холодильниклар — минг дона	1675	148
Кир ювиш машиналари — миллион дона	3,4	120
Мотоцикл ва мотороллерлар — минг дона	721	105
Велосипед ва мотовелосипедлар — миллион дона	3,9	107
Мебель — миллиард сўмлик	1,8	108

Шунингдек, **рангли металлар, синтетик каучук ва аммиак, нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси маҳсулотлари** ҳамда маҳсулотнинг бошқа кўпгина турларини ишлаб чиқариш ҳам кўпайди.

Илмий тадқиқот, лойиҳалаш, конструкторлик ташкилотлари, саноат корхоналари илмий тадқиқотлар ҳамда янги техника ва илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш соҳасида олиб борилаётган ишларни давом эттирдилар. Йил мобайнида машиналар, механизмлар, аппаратлар ва бошқа ускуналарнинг 3 мингтага яқин янги намуналари ҳамда ишлаб чиқаришни контроль қилиш ва автоматлаштириш учун янги типдаги приборларнинг 1100 тадан ортиқ намунаси **конструкция қилинди ва тайёрланди**. Саноат корхоналари маҳсулотнинг **900 тага яқин янги турларини**, шу жумладан, энергетика ва кўмир шахталари учун кучли агрегатлар ва машина комплексларини, серунум станоклар ва автомат линиялар, қишлоқ хўжалиги машиналари, кўп юк кўтарадиган автомобилларни, синтетик каучук, химиявий тола, ўғитларнинг янги маркаларини, шунингдек кенг истеъмол буюмлари ва маданий-рўзғор ашёларининг янги турларини **ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.** Шу билан бирга, **конструкцияси эскириб қолган** машиналар, ускуналар ва приборлардан 400 тага яқини **ишлаб чиқаришдан олинди.**

Ўтган йили ишлаб чиқаришни техникавий жиҳатдан такомиллаштириш ва яхшилашга қаратилган 2 миллион 800 мингтага яқин **ихтиро ва рационализаторлик таклифи халқ хўжалигига жорий этилди.**

Меҳнат унумдорлигини ошириш ва саноат маҳсулотининг таннархини камайтириш йиллик плани бажарилди, фойда олиш кўпайди. Маҳсулот таннархини камайтириш йўли билан пландан ташқари 250 миллион сўмга яқин тежам олинди.

Саноат ишида муваффақиятлар билан бирга, бир қанча камчиликлар ҳам бор. Кўпгина корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, таннархни камайтириш ва жамғарма тўплаш юзасидан белгиланган топшириқларни бажармади. Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари, олтингугурт кислотаси, химиявий толалар, каустик сода, турбиналар, металл қирқиш станоклари, химия ускуналари, қоғоз, ғишт, томга ёпиладиган юмшоқ материал, дераза ойнаси, радиоприёмниклар ва радиолалар, телевизорлар, холодильниклар, велосипедлар ва мотовелосипедлар ишлаб чиқариш кўпайган бўлса ҳам, лекин шу маҳсулотларни ишлаб чиқариш плани бирмунча кам бажарилди. Асосий ишлаб чиқариш фондларининг ҳар сўми ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш ўтган йилда бирмунча камайди. Бунга сабаб шу бўлдики, айниқса қора металлургия, кўмир, химия ва целлюлоза-қоғоз саноатида, бинокорлик материаллари саноатида ишга туширилган ишлаб чиқариш қувватлари сусткашлик билан ўзлаштирилди. Бир қанча машинасозлик корхоналарида машина-ускуналардан фойдаланиш лозим даражада яхшиланмади. Илмий тадқиқот ишлари плани билан фан ва техника ютуқларини халқ хўжалигига жорий этиш плани бажарилмай қолди.

II.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленуми қарорлари асосида қишлоқ хўжалигини юксалтириш ҳамда колхоз ва совхозлар экономикасини янада мустаҳкамлаш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилди.

Дастлабки маълумотларга қараганда, **1965 йилда қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг ҳажми ишлаб чиқаришнинг аввалги йили эришилган энг юксак даражасидан бирмунча кўпроқ бўлди.** Шундан чорвачилик маҳсулоти анчагина ортиб, деҳқончилик маҳсулоти эса 1964 йилдагидан камроқ бўлди.

Ўтган йили колхозлардан давлат сотиб оладиган ва совхозлардан олинадиган бир қанча қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг нархи оширилди. **Колхозларнинг ялпи даромади аввалги йилдагига нисбатан 16 процент кўпайди. Колхозчилар меҳнатига тўланадиган ҳақ ҳам шунча миқдорда ўсди. Меҳнатга бериладиган дон 7 процент кўпайди.**

Йилни фойда билан якунлаган совхозлар кўпайди, бироқ, ҳамма хўжаликлар ҳам ишлаб чиқаришни рентабель олиб боришга эришдилар, деб бўлмайди.

Деҳқончилик соҳасида мамлакатнинг шарқий районларида рўй берган қурғоқчилик ялпи дон ҳосилининг камайишига сабаб бўлди. 1965 йилда 120,5 миллион тонна ялпи дон ҳосили олинди. Дон харид қилиш ҳажми планда белгиланганидан камроқ бўлди. Кўрилган чоралар натижасида мамлакатнинг нон маҳсулотларига бўлган талаби тўла таъминланмоқда.

Дон КПСС Марказий Комитети март Пленуми белгилаб берган тартибга мувофиқ харид қилинди. Колхоз ва совхозлар ўзларининг ички хўжалик эҳтиёжларига 1964 йилда қанча дон қолдирган бўлсалар, 1965 йилда ҳам тахминан шунча дон қолдирдилар.

Ёрмабоп экинлар маҳсулоти етиштириш кўпайди. Аввалги йилдагига нисбатан шоли етиштириш 21 процент, гречиха етиштириш 32 процент ортди. Шу маҳсулотларни давлат йўли билан харид қилиш анча кўпайди.

Пахтачилик соҳасида катта муваффақиятлар қўлга киритилди. **Мамлакат ҳар қачонгидан кўп, яъни 5,7 миллион тонна пахта олди.**

*) Колхозлар етиштирган ва аҳоли рўзғорида тайёрлагандан ташқари.

Қанд лавлаги, кунгабоқар, зиғир, картошка ва сабзавотдан яхши ҳосил йиғиштириб олинди.

Шу билан бирга, бир қанча колхоз ва совхозларда деҳқончилик маданиятини ошириш масалалари сусткашлик билан ҳал этилмоқда, натижада қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги паст бўлиб қолмоқда.

Колхоз ва совхозларда кўкламги экишга тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. 1966 йилда экин экиладиган майдонларни шудгор қилиш плани бажарилди. 1965 йил IV квартали планида белгиланганидан кўпроқ трактор ва бошқа техника воситалари ремонтдан чиқариб қўйилди.

Чорвачиликда аҳвол яхшиланди. Колхоз ва совхозларда 1964 йилдагига қараганда, ҳар 100 бош сигирдан 14 процент кўп бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 20 процент кўп чўчқа боласи, ҳар 100 бош совлиқ қўй ва эчкидан ҳам 20 процент кўп қўзи ва улоқ олинди. Чорва маҳсулдорлиги ошди. Сут соғиш ўрта ҳисобда 18 процент кўпайди. Давлатга сотиладиган чорва молнинг ўртача вазни ортиб, қорамоллар вазни 11 процент, чўчқалар вазни 14 процент ошди.

Маҳсулдор чорва моллар туёғи 1965 йил охирида мамлакатда қуйидаги миқдорда бўлди (миллион бош ҳисобида):

	1964 йил	1965 йил	1965 йилда 1964 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Хўжаликларнинг барча категориялари			
Қорамол	87,2	93,4	107
шу жумладан сигирлар	38,8	40,1	103,5
Чўчқалар	52,8	59,5	113
Қўй ва эчкилар	130,7	135,3	103,5
Колхозлар, совхозлар ва давлатга қарашли бошқа хўжаликлар			
Қорамол	62,1	65,5	106
шу жумладан сигирлар	22,6	23,5	104
Чўчқалар	38,3	41,3	108
қўй ва эчкилар	100,2	103,1	103

Чорва маҳсулдорлигининг кўпайиши ва туёғининг ортиши натижасида **чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпайди:**

Хўжаликларнинг барча категорияларида етиштирилган чорвачилик маҳсулотлари	1964 йил	1965 йил	1965 йилда 1964 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Гўшт (сўйилган вазнда) — миллион тонна	8,3	9,6	116
Сут — миллион тонна	63,3	72,4	114
Тухум — миллиард дона	26,7	29,0	109
Жун — минг тонна	341	356	104

Давлат томонидан харид қилинган чорвачилик маҳсулотлари қуйидагича кўпайди.

Хўжаликларнинг барча категорияларида харид қилинган чорвачилик маҳсулотлари	1964 йил	1965 йил	1965 йилда 1964 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Чорва ва парранда — миллион тонна			
тирик вазнда	8,3	9,3	112
сўйилган вазнда	5,0	5,7	116
Сут — миллион тонна	31,4	38,7	123
Тухум — миллиард дона	8,3	10,5	126

Чорвачилик маҳсулотлари харид қилиш плани муддатидан олдин бажарилди.

Чорвачиликни ривожлантиришда муайян муваффақиятларга эришилган бўлса ҳам, ҳали анчагина нуқсонлар бор. Бир қанча хўжаликларда мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш иши суст олиб борилмоқда, сигирларнинг кўп қисми қисир қолишига йўл қўйилмоқда, ёш моллар нобуд бўлмоқда, чорва маҳсулдорлиги паст.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг **моддий-техника базасини** янада мустаҳкамлаш ишлари давом эттирилди. Ўтган йили қишлоқ хўжалигида капитал қурилишнинг каттагина программаси амалга оширилди; давлат билан колхозларнинг капитал маблағ сарфлаши 11 миллиард сўмдан ошиб кетди. Қишлоқ хўжалиги бир йил ичида 240 мингта трактор, ёки 15 от кучига айлантириб ҳисоблаганда 483 мингта трактор, 77 мингтадан ортиқ юк автомобили, 77 мингта дон комбайни, 22 мингта силос йиғиштириб берувчи ва 17 мингта лавлаги кавлаб берувчи комбайн, 6 мингта картошка кавлаш комбайни, 95 мингта жўяк жаткаси, 8 мингта пахта териш машинаси олди. Тракторларга осиб ва тиркаб ишлатиладиган машиналар кўп миқдорда етказиб берилди: қишлоқ хўжалиги 157 мингта плуг, 253 мингта сеялка, 205 мингта культиватор, 43 мингта лущильник, 118 мингта косилка, 35 мингта минерал ўғит сочиш машинаси, 21 мингта гербицид-аммиак машинаси, 68 мингта универсал юк ортгич ҳамда бошқа кўпгина қишлоқ хўжалик машиналари ва ускуналари олди. Минерал ўғитлар етказиб бериш 23 процент кўпайди.

III.

ТРАНСПОРТ

Мамлакат транспорти янада ривож топди ва халқ хўжалигининг юк ташишга бўлган эҳтиёжини қондириб турди.

Транспортнинг айрим турлари планни қандай бажарганлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

	1965 йилда бажарилган иш	Йиллик планнинг бажарилиш проценти	1965 йилда 1964 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Юк обороти — миллиард тонна-километр			
Темир йўл транспорти	1948	103	105
Умум фойдаланишидаги дарё транспорти	134	103	108
Умум фойдаланишидаги автомобиль транспорти	42	104	109
Нефтепровод транспорти	147	99	131
Юк ташиш — миллион тонна			
Темир йўл транспорти	2401	102	106
Умум фойдаланишидаги дарё транспорти	269	106	107
Умум фойдаланишидаги автомобиль транспорти	2353	102	106
Нефтепровод транспортида юборилган нефть	226	103	106

Денгиз транспорти чет элларга ва соҳил яқинига юк ташиш йиллик планини ошириб бажарди. Қатновнинг барча турларида юк обороти 30 процент ва юк ташиш 9 процент ортди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва юк ташиш таннархини камайтириш плани бажарилди.

Ҳаво транспорти юк ташиш планини ошириб бажарди. Ўтган йилдагига нисбатан пассажир обороти 23 процент, юк обороти 19 процент ортди; пассажирлар ташиш 14 процент ва юк ташиш 12 процент кўпайди.

Транспорт барча турларининг юк обороти ўтган йил мобайнида 10 процент ортди, етти йиллик мобайнида эса етти йиллик планда кўрсатилган 56-59 процент ўрнига 72 процент кўпайди.

Бир йил ичида транспортнинг барча турлари олган **фойда** 10 процент ошди.

Электровоз ва тепловоз билан ишлашга кўчирилган темир йўлларнинг узунлиги бир йил ичида 8 минг километр кўпайиб, жами 80 минг километрга етай деб қолди.

Электровоз ва тепловоз билан бажарилган юк оборотининг темир йўлларнинг жамики юк оборотидаги салмоғи 85 процентга етди, ёки етти йиллик план топшириқлари даражасида бўлди.

Вагонларнинг оборот вақтини қисқартириш ва бекор туриб қолишини камайтириш юзасидан, юк поездлари ҳаракатининг участка тезлигини ошириш, локомотивларнинг суткалик ўртача йўл босиши, поездларнинг ўртача вазни, меҳнат унумдорлигини ошириш ва юк ташиш таннархини камайтириш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилди. Бироқ, баъзи бир темир йўллар ҳаракат составидан фойдаланишнинг айрим кўрсаткичлари юзасидан белгиланган планни бажармадилар.

Денгиз, дарё транспортида ва автомобиль транспортида ҳаракат составининг бекор туриб қолиши ва бекор қатнаши жуда оз миқдорда қисқарди ва ҳали ҳам бундай бекор туришлар ва бекор қатнашларга кўплаб йўл қўйилмоқда.

IV.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Ўтган йили халқ хўжалигининг барча тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди. **500 тага яқин йирик саноат корхонаси, шунингдек реконструкция қилинаётган ва кенгайтирилаётган корхоналарда жуда кўп янги цехлар ва ишлаб чиқаришлар қуриб битказилди.**

Ишлаб чиқариш қувватлари қандай ишга туширилганлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

	1965 йилда ишга туширилган қувватлар
Электростанциялар — миллион киловатт	11 дан кўпроқ
Кўмир — миллион тонна	11,4
Пўлат — миллион тонна	1,8
Тайёр прокат — миллион тонна	1,4
Темир руда — миллион тонна	28
Минерал ўғитлар — миллион тонна	7,1
Синтетик смолалар ва пластмассалар — минг тонна	120
Химиявий толалар — минг тонна	66
Автомобиль шиналари — миллион дона	3,3
Химия ускуналари — миллион сўмлик	52
Цемент — миллион тонна	4,9
Қоғоз — минг тонна	510
Ўрнатилган тўқув станоклари — минг дона	12
Чарм пойафзал — миллион жуфт	12,5
Қанд-шакар — суткасига қайта ишланган қанд лавлагининг минг центнери	278
Музхоналар (бир йўла сиғими) — минг тонна	270
Магистрал трубопроводлар — минг километр	5,9
Умум фойдаланишидаги янги темир йўллар — километр	1616
Электрлаштирилган темир йўллар — километр	2313
Суғориладиган ерлар — минг гектар	388
Захи қочирилган ерлар — минг гектар	721

Бундан ташқари, ишлаб турган корхоналарда ишлаб чиқаришни механизациялаш ва жадаллаштириш, технология процессларини яхшилаш, машина-ускуналарни модернизация қилиш ва бошқа ташкилий-техникавий тадбирлар йўли билан ишлаб чиқариш қувватлари ошириб борилди. Чунончи, шу йўл билан пўлат ишлаб чиқариш қувватлари 2 миллион тонна, қора металлар прокати ишлаб чиқариш қувватлари 400 минг тонна оширилди.

1965 йилда ишга туширилган йирик саноат корхоналари ва иншоотлар орасида Плявиньск ва Киев гидроэлектростанциялари, ёқилғи билан ишлайдиган электростанциялардаги жами қуввати 200-300 минг киловатт бўлган йигирмата энергетика блоки, Жданов металлургия заводининг жаҳонда энг катта бўлган домна печи, Коршунов ва Ингулецк кон-саралаш комбинатлари, Навоий ва Черкасси химия комбинатлари, Гомель суперфосфат заводи ва Солигорскдаги 2-калий комбинатининг биринчи навбати, Куйбишев ва Дорогобуж азотли ўғитлар заводлари, Каунас сунъий тола заводи бор; Братскдаги жуда катта ўрмон-саноат комплексининг биринчи технология линияси маҳсулот бера бошлади; Ачинск заводидаги цемент ишлаб чиқарувчи иккита жуда катта линия юргизиб юборилди. Олмаота ип газлама комбинатининг, Қарағанда ва Кутаиси пойафзал фабрикаларининг биринчи навбатлари қурилди, Душанба тўқимачилик комбинатида янги йигирув цехи, Пермь областида штапель толадан шойи газлама тўқувчи комбинат ва бошқа корхоналар ишга туширилди. Озиқ-овқат саноатида еттита янги қанд-шакар заводи, янги гўшт комбинатлари, кўпгина сут, ёғ, пишлоқ, консерва заводлари ва нон заводлари қуриб битказилди. Савдо корхоналарида, озиқ-овқат саноати, гўшт-сут саноати ва балиқ саноатида катта-катта музхоналар юргизиб юборилди. 700 километрдан ортиқ Абакан—Тайшет янги темир йўл линияси доимий фойдаланиш учун топширилди. Кўпгина бошқа корхоналар ва иншоотлар ҳам қурилди.

1965 йилда **халқ хўжалигига** жами бўлиб 48 миллиард сўмдан ортиқ **капитал маблағ,** шу жумладан, давлат планида кўзда тутилган 37,2 миллиард сўмлик ёки 1964 йилдагига қараганда, 7 процент кўп капитал маблағ сарфланди.

Пудратчи ташкилотлар планни 99 процент бажариб, пудрат ишлари ҳажмини 8 процент кўпайтирдилар.

Қурилишда меҳнат унумдорлигини ошириш плани бажарилди; қурилиш-монтаж ишлари таннархини бирмунча камайтиришга эришилди; 1964 йилдагига қараганда кўп фойда олинди.

Шу билан бирга, қурилишда ҳали ҳам каттагина камчиликлар бор. Кўпгина тармоқларда ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш юзасидан белгиланган йиллик план бажарилмай қолди. Айрим қурилишларда иш ёмон ташкил этилган, қурилиш ва пардозлаш ишларининг сифати паст, қурилиш машиналари ва механизмларидан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Бир қанча қурилиш ташкилотлари меҳнат унумдорлигини ошириш ва қурилиш-монтаж ишлари таннархини камайтириш юзасидан берилган топшириқларни бажармади; пудратчи ташкилотлар фойда олиш планини тўла бажаргани йўқ.

V.

ХАЛҚ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИНГ ОШИШИ

Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг ўртача йиллик миқдори 76,9 миллион киши бўлди ва бир йил мобайнида 3 миллион 600 минг киши кўпайди. Саноатда, қурилишда, қишлоқ хўжалигида ишчилар, шунингдек инженер-техник ходимлар ва бошқа мутахассислар сони 2 миллион киши кўпайди; транспорт, алоқа, савдо ва умумий овқатланиш ходимларининг сони 600 минг киши ортди; мактаблар, ўқув юртлари, илмий-тадқиқот, медицина ва мактабгача тарбия муассасалари, уй-жой коммунал хўжалиги ходимларининг сони бир миллион киши ошди.

Бундан аввалги йиллардаги сингари 1965 йилда ҳам мамлакатда ишсизлик бўлмади.

Профессионал-техника таълими билим юртлари бир йил мобайнида бир миллионга яқин ёш малакали ишчи тайёрлаб берди. 14 миллионга яқин киши бевосита корхоналарда ва колхозларда якка-бригада шогирдлиги ва курс таълимидан ўтиш йўли билан ўз малакасини оширди ва янги касбларни эгаллаб олди.

1964 йилнинг охирида ва 1965 йилда халқ хўжалигининг аҳолига бевосита хизмат қилувчи тармоқлари ходимларидан 20 миллион кишининг **иш ҳақи оширилди.** Бунда маориф ходимларининг иш ҳақи ўрта ҳисобда 26 процент, соғлиқни сақлаш ходимларининг иш ҳақи 24 процент, уй-жой коммунал хўжалиги ходимларининг иш ҳақи 15 процент ҳамда савдо ва умумий овқатланиш ходимларининг иш ҳақи 19 процент ошди.

Халқ хўжалигининг илгари иш ҳақи оширилмаган барча тармоқларида ишчи ва хизматчилар иш ҳақининг минимуми оширилди.

Ўтган йил бошидан **колхозчиларга давлат пенсия таъминоти белгиланди.** Колхозчилар социал таъминоти марказлаштирилган иттифоқ фонди маблағлари ҳисобидан пенсия олаётган пенсионерлар сони йил охирида қарийб 8 миллион кишига етди.

Аҳолига ижтимоий истеъмол фондларидан бериладиган барча тўловлар ва имтиёзлар, шу жумладан социал страхование бўйича тўловлар, ҳар хил нафақалар, пенсиялар, стипендиялар бериш, отпускаларга ҳақ тўлаш, бепул ўқитиш ва бепул медицина хизмати кўрсатиш, санаторий ва дам олиш уйларига бориш учун бепул ёки имтиёзли шартларда путёвкалар бериш, болаларни болалар боғчалари, яслиларда боқиш ва шу кабилар учун бўлган харажатлар 41,5 миллиард сўмни ташкил этди ёки 1964 йилдагига нисбатан 13 процент кўп бўлди.

Халқ хўжалигида ишчи ва хизматчиларнинг пул билан тўланадиган ўртача ойлик иш ҳақи 1964 йилги 90 сўмдан 1965 йилда 95 сўмга етди ёки 5,8 процент кўпайди. Ижтимоий фондлардан бериладиган тўловлар ва имтиёзларни қўшган ҳолда ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 1964 йилдаги 121 сўмдан 1965 йилда 128 сўмга етди.

Аҳолининг омонат кассаларига қўйган пуллари бир йил ичида 19 процент кўпайиб, йил охирига келиб, 18,7 миллиард сўмга етди.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти ҳажми 1964 йилги 95,3 миллиард сўмдан 1965 йилда 103,5 миллиард сўмга етди ёки таққослама нархларда 10 процент кўпайди. Бундан ташқари колхозчилардан сотиб олинган ва колхозлардан комиссияга қабул қилинган 1,1 миллиард сўмлик товар сотилди. Чакана товар оборотининг йиллик плани муддатидан олдин бажарилди.

Давлат ва кооператив савдосида айрим товарларни сотиш қуйидагича ўзгарди:

	1965 йилда сотилгани 1964 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Нон маҳсулотлари	101
Гўшт ва гўшт маҳсулотлари	113
Балиқ, сельд ва бошқа балиқ маҳсулотлари	104
Мол ёғи	105
Ўсимлик ёғи	100
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари	116
Пишлоқ	118
Тухум	137
Қанд-шакар	105
Кондитер товарлари	100
Чой	105
Картошка	91
Сабзавотлар	100
Мевалар	117
Цитрус мевалар	110
Ип газламалар	99
Жун газламалар	115
Шойи газламалар	112
Зиғир толасидан тўқилган газламалар	122
Кийим-кечак ва ич кийим	113
Трикотаж буюмлар	117
Пайпоқлар	115
Чарм пойафзал	110
Чинни-фаянс ва шиша идишлар	107
Совун ва ювувчи воситалар	102
Мебель	105
Холодильниклар	149
Кир ювиш машиналари	122
Пилесослар	115
Соатлар	111
Мотоцикл ва мотороллерлар	108
Велосипед ва мотовелосипедлар	106
Радиоприёмник ва радиолалар	108
Телевизорлар	126
Фотоаппаратлар	135
Енгил автомобиллар	92

Товар обороти анча ортгани ҳолда аҳолининг халқ истеъмол қиладиган баъзи бир товарларга бўлган эҳтиёжи ҳали ҳам тўла қондирилмаётир; умумий овқатланиш товар обороти плани бир оз бажарилмай қолди.

Ўтган йили жун, шойи газлама, зиғир толасидан тўқилган газламаларнинг, ана шулардан тикилган кийим-кечак ва ич кийимларнинг ҳамда халқ истеъмол қиладиган баъзи бир бошқа товарларнинг **давлат чакана нархлари камайтирилди;** нарх-навонинг ана шу камайтирилишидан аҳоли бир йилга ҳисоблаганда 1,2 миллиард сўмдан кўпроқ наф кўрди.

Колхоз бозорларида нарх-наво 1964 йилдагига нисбатан ўрта ҳисобда 6 процент камайди, товарлар сотиш кўпайди.

Мамлакат экономикасини ривожлантиришдаги муваффақиятлар, чакана товар обороти ва аҳолига кўрсатилаётган хизмат ортганлиги **бундан аввалги йиллардаги сингари пул муомаласининг барқарор бўлишини таъминлади.**

Халқ маорифи, фан ва маданият соҳасида янги муваффақиятларга эришилди.

Ўтган йили 71 миллиондан ортиқ киши таълимнинг турли формаларига жалб этилди; барча турдаги умумий таълим мактабларида 48 миллион киши, яъни 1964 йилдагига қараганда 1,6 миллион кўп киши ўқитилди. 4 миллиондан ортиқ бола саккиз йиллик мактабни ва 1 миллион 300 минг бола ўрта мактабни тамомлади. Куни узайтирилган мактаб ва группаларда, мактаб-интернатларда 3,4 миллион ўқувчи тарбияланди.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида 7,5 миллион киши ўқимоқда, улардан 3,8 миллион киши олий ўқув юртларида ва 3,7 миллион киши техникумларда ўқимоқда. 1965 йилда халқ хўжалиги бир миллион мутахассис олди, улардан 400 минг киши олий маълумотли ва 600 минг киши ўрта махсус маълумотли мутахассислардир.

Ўтган йили олий ва ўрта махсус ўқув юртларига бир миллион 950 минг киши, шу жумладан олий ўқув юртларига 850 минг киши ва техникумларга бир миллион 100 минг киши қабул қилинди.

Илмий муассасаларда, олий ўқув юртларида ва бошқа ташкилотларда ишлаб турган илмий ходимлар сони йил охирига келиб 660 минг кишидан ошиб кетди.

Киноустановкалар 145 мингтага етди ва бир йил ичида 6 мингта кўпайди. Киносеансларни 4,3 миллиард киши томоша қилди ва 1964 йилдагига қараганда киносеансларга 139 миллионта кўп билет сотилди.

Уй-жой қурилиши катта кўламда амалга оширилмоқда. Шаҳар ва қишлоқларда давлат маблағлари ҳисобига, шунингдек ишчи ва хизматчилар маблағига ҳамда давлат кредити ёрдами билан **жами саҳни салкам 78 миллион квадрат метр, ёки 1964 йилдагидан қарийб 3 миллион квадрат метр кўп уй-жой қуриб битказилди.** Шундан уй-жой-қурилиш кооперацияси қурган уйлар 6 миллион квадрат метрдан ошиб кетди, ёки аввалги йилдагига қараганда 32 процент кўпайди. Бундан ташқари, **колхозларда** (колхозлар, колхозчилар ва қишлоқ зиёлилари томонидан) **350 мингтадан ортиқ турар-жой қурилди.**

Фақат ўтган йилнинг ўзида 10 миллиондан ортиқ киши янги квартира ва уйларга кўчиб кирди, шунингдек илгари қурилган уйлардаги ўз шароитини яхшилаб олди.

Давлат ва колхозларнинг маблағи ҳисобига 1,8 миллион ўринли **умумий таълим мактаблари,** 65 мингтадан ортиқ ўринли **касалхона муассасалари,** 540 минг ўринли **мактабгача болалар муассасалари** қурилди.

Шу билан бирга, умуман мамлакатда ва кўпгина республикаларда уй-жой биноларини ва маданий-маиший объектларни фойдаланишга топшириш плани бажарилмади.

Уй-жой биноларини газ билан таъминлаш соҳасида катта ишлар қилинди. Бир йил мобайнида 1 миллион 600 мингта квартира ёки 19 процент кўп квартира газ билан таъминланди.

Аҳолига **медицина хизмати кўрсатиш** яхшиланди. Барча ихтисосдаги врачлар сони бир йил ичида салкам 25 минг киши кўпайди. Касалхона муассасаларида, санаторийларда, дам олиш уйларида, пансионатларда ўринлар кўпайтирилди.

СССР аҳолиси 1966 йил 1 январда салкам 232 миллион кишига етди.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

ДЕҲҚОН — ЕР ОЛИМИ

ИЛҒОР ТАЖРИБА МИНБАРИ

Ҳар ишнинг устаси, ҳар фаннинг олими бўлади. Деҳқон — ер илмининг олимидир. У ўз меҳнати, ақли ва билими туфайли тупроқни бойликлар манбаига айлантиради, ердан дур ундириб олади. Хусусан, Хоразм деҳқони пахтачилик илмида касб камол ҳосил қилди, етуклик имтиҳонидан муваффақият билан ўтди.

Фахрланиб айта оламизки, машъал областимиз деҳқонлари орасида ўнлаб, юзлаб эмас, балки минглаб пахта усталари етишди. Уларни пахтачилик олимлари деб дадил айтиш мумкин. Янгиариқ районидаги Аваз Утар номли колхозда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Искандар Юсупов «академияси» бор. У ерда таълим олганлар олтмиш центнерчи «диплом»ига эга бўлишади. «Диплом» куздаги имтиҳондан кейин — хирмон кўтарилгач берилади. Шу Янгиариқдаги Киров номли колхоз 45 центнерчилар байроқдори. Ҳазорасп районидаги Нариманов номли, Урганч районидаги Ленин номли колхозларда ҳам илғор тажриба мактаблари ишлаб турибди.

Илғорларнинг пахтачиликдаги маҳорати, тажрибалари ҳақида гапирганда, бир нарсани унутмаслик керак: ҳақиқий деҳқон ўз билганлари билан чекланиб қолмай, фан ютуқларини амалий ишда қўллана билиши, ўзининг агротехника билимларини тинмай ошира бориши зарур. «Эски деҳқонман, кўп биламан» деб, агрономнинг гапини ва фан ходимлари маслаҳатини тингламаган киши узоққа бориши қийин. Чунки биз бундан 10-15 йил бурунги деҳқонлар эмасмиз, гектаридан 15-20 центнер ҳосил олинган давр ўтиб кетди. Ҳозир гап 35-40 центнерлик ва бундан ҳам юксак марралар устида боряпти.

Энди ўз ишимиз тўғрисида бир оз гапириб берай. Уртача хўжалигимиз. 1.160 гектар пахта майдонимиз бор. 1965 йилда гектаридан 40,6 центнердан ҳосил йиғиб олдик. Хива районида колхозимизни «машъал» дейишади-ю, лекин 45 центнерга чиқиб олганимизча бизни машъал демасдан туришсалар яхши бўларди. Ахир, областнинг пешқадам хўжаликлари 45 центнерлик маррани эгалладилар-да.

Ҳосилдорликни 45 центнерга етказган бригадалар бизда ҳам бор. Булар Ибодулла Сафаров, Майжон Нуриев бошчилигидаги бригадалардир. Матёқуб Юсупов бошлиқ бригада эса гектаридан 50,8 центнердан «оқ олтин» йиғиб олди. Ана шу бригадаларнинг тажрибаларига таяниб, бу йил 45 центнерни кўзлаяпмиз.

Аслини олганда, мўл ҳосилнинг онаси меҳнат. Меҳнат бўлганда ҳам ишнинг кўзини билиб қилинган меҳнатдир. Техника бор, ўғит етарли. Юқори ҳосил етиштириш учун керакли нарсаларнинг ҳаммаси бор. Гап имкониятлардан, резервлардан самарали фойдаланишда. Техникани тўла қувват билан ишлатиш учун малакали кадрлар керак. Ўғитни солиш муддати ва нормаларини билиш лозим. Мўл ҳосил бир кунда ёки бир неча ойда эмас, бутун йил давомида етиштирилади.

Шу кунларни олайлик. Мўл ҳосил пойдеворини қўйиш пайти. Биз суғориш тармоқларини тозалаб бўлдик. 8-бригададаги ариқ реконструкция қилинди, янги гидроиншоот қурилди. Шўрҳок ерларнинг тупроқ структурасини яхшилаш мақсадида магистрал коллекторга қуйиладиган янги зовурлар қазилди. Далалар яхшилаб текисланиб, пол олинди. Ҳозир 1000 гектарга яқин майдонни шўр ювишга тайёрлаб қўйдик. Жамғарилган гўнг ҳар гектарига 17 тоннадан тўғри келади. Уни гектар ҳисобига 25 тоннага етказамиз.

Техниканинг асосий қисми колхоз устахонасида ремонт қилинди. Колхозда 100 га яқин малакали механизатор бор. 30 киши ҳозир махсус курсларда ўқияпти. Ҳайитжон Отошева, Ойша Саидова каби қизлар бу йил машинада пахта теришади. Қаландар Ражабов, Жуманиёз Ҳусаинов, Иброҳим Ашуров ва бошқа механизаторлар янги ер очишда жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

Биз мутахассислар билан бамаслаҳат ерларимизнинг тупроқ картасини тузиб, ер структурасини, мелиоратив ҳолатини яхшилаш тадбирларини кўряпмиз. Ҳамма далалар текис ва яхлит бўлиши, шўр сифатли ювилиши тўла гектарни таъминлашнинг шартидир. Биз асосий эътиборни кўкламни ҳар тарафлама шай бўлиб кутиб олиш ва экишни барвақт бошлаб юборишга қаратмоқдамиз.

Меҳнат унумдорлигини оширишда, кишиларни ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлашга рағбатлантиришда моддий манфаатдорлик принципи ҳам ниҳоятда муҳимдир. Бу ўринда 1965 йил даромади анча кўпайганлигини айтиш керак. Утган йилнинг умумий даромади 2 миллион 115 минг сўмга етди. Бу, 1964 йилдагидан қарийб 575 минг сўм кўпдир. Ҳар иш кунига 3 сўм 95 тийиндан ҳақ тўланади. Ҳукуматимизнинг 1965 йил 5 август қарорига мувофиқ, пахтачи юқори сортларга сотганлик учун 171,5 минг сўм қўшимча даромад олинди.

Деҳқончилик соҳасидаги илмимиз ва тажрибамизни кун сайин такомиллаштириб, беш йилликнинг биринчи йилида — КПСС XXIII съезди йилида пахтачиликни янада ривожлантиришга, 45 центнерлик маррани эгаллашга эришамиз.

С. ОЛЛОБЕРГАНОВ,
Хива районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.

ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

ЖАНГОВАР ПОСТДА

Туркистон ҳарбий округи партия конференцияси бўлиб ўтди. Округ коммунистларининг вакиллари Ҳарбий Совет аъзоси — Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармасининг бошлиғи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал-лейтенант Н. С. Дёмиининг округ қўшинлари орасида партиявий-сиёсий ишларни яхшилаш тадбирлари ҳамда сергаклик ва жанговар тайёргарликни ошириш ҳақида қилган докладини муҳокама қилишди.

— Партия ва халқимизнинг қуролли кучлар ҳақида қилаётган ғамхўрлиги, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорлари, партиямиз XXIII съездини чақириш тўғрисидаги хабар, — таъкидлади докладчи, — Туркистон жангчиларининг қалбига зўр қувонч солди, командирлар, сиёсий органлар, ҳамма коммунистларнинг ташкилотчилик ва идеология соҳасидаги фаолиятига зўр таъсир кўрсатди.

Коммунистлар, сиёсий органлар, партия ва комсомол ташкилотлари, бутун округнинг шахсий состави зўр фаолият кўрсатиб, жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги-янги муваффақиятларни қўлга киритдилар. Округ қўшинларида ҳозир ҳар тўрт ҳарбий хизматчининг биттаси жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси ҳисобланади. Жангчиларнинг 36 проценти юқори малакага эга.

Округ партия ташкилотларининг жангчиларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш йўлида қилган ишлари ижобий натижалар беряпти. Лекин доклад юзасидан сўзга чиққан делегатлардан В. Колташев, П. Москалов, С. Свиридов, Е. Пастушенко ўртоқларнинг айтишича, ҳали партиявий-сиёсий ишларнинг савиясини оширишда бир қатор камчиликлар мавжуд. Уларни тезроқ бартараф қилиш партия ташкилотлари, ҳамма коммунистларнинг жонажон ишидир.

Конференцияда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари С. И. Имашев, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. П. Чубаров, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. Эшонқулиев, Тожикистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. Е. Новичков, СССР мудофаа министрининг ўринбосари, Совет Қуролли Кучларининг фронт орқаси бошлиғи И. Х. Баграмян, Совет Армияси ва СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари генерал-полковник М. Х. Калашник, Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Н. Г. Лященко ўртоқлар иштирок этдилар. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов конференцияда нутқ сўзлади. Конференция делегатлари округ партия комиссиясининг ҳисоботини эшитдилар ва муҳокама қилдилар, партия комиссиясининг янги состави сайланди.

Д. ПИСЛЯКОВ.

Хадича Бакирова Тошкентдаги абразив асбоблар комбинатида 20 йилдан бери узлуксиз ишлаб келяпти. Ўртоқ Бакирова смена топшириқларини ортиғи билан бажариб, аъло сифатли маҳсулот тайёрламоқда. Суратда: тажрибали ишчи Хадича Бакирова.

А. Палехов фотоси.

● ◆ ●

ТЕХНИКА ТАХТ

Чуст районидаги «Қўқимбой» совхози механизаторлари техника ремонтини тезлаштирмоқдалар. Барча қишлоқ хўжалик техникасини 1 февралга қадар ишга шай қилиб қўйиш уларнинг қатъий аҳди. Ремонт устахонасида 70 ремонтчи уюшқоқлик билан меҳнат қиляпти.

Фидокорона меҳнат ўз самарасини кўрсатаётир. 39 ҳайдов тракторидан 35 таси, 105 чопиқ тракторидан 87 таси, 105 сеялкадан кўпчилик қисми ремонтдан чиқариб қўйилди. 346 борона ҳам ишга тахт. Ремонт ишларида З. Пирназаров, Қ. Аббосов, Т. Раҳимов ўртоқлар бошлиқ бўлимларнинг механизаторлари айниқса ибрат кўрсатаётирлар.

Шунингдек, махсус устахонада 29 та «зангори кема»лар ремонти ҳам қизғин давом этмоқда.

С. ЖЎРАЕВ.

ДЕҲҚОН ТАРАДДУДИ

ИШТИХОН. КПСС XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада актив қатнашаётган «Иттифоқ» колхозининг азаматлари қишки тадбирларни уюшқоқлик билан амалга ошираётирлар. Колхоз механизаторлари мавжуд 1300 гектар пахта майдонини сифатли шудгорлаб қўйдилар. Хўжаликда ариқ-зовурларни тозалаш ишлари ҳам тугалланди. Шу кунларда маҳаллий ўғит тайёрлаш қизғин давом этаётир. Ҳар куни далага 100 тоннадан зиёд маҳаллий ўғит ташиб чиқарилаётир.

Б. Имомов.

* * *

ФАРҒОНА область, Киров районидаги Киров номли совхозда 43 ҳайдов трактори сифатли ремонт қилинди. 124 та сеялка ва бошқа механизмлар ҳам баҳорга шай қилиб қўйилди.

А. Эсонов.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИ

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

Мана, қўлимизда бир даста хат. Уларни варақлаган сари республикамиз шаҳар, қишлоқларини айлангандек бўласиз. Бири — машинасозлик заводидан, иккинчиси — тикув фабрикасидан, учинчиси — йирик ирригация ва энергетика иншооти қурилишидан. Ҳаммасида одамларнинг, илғорларнинг номи, ишлаб чиқаришда ибрат кўрсатаётган, рекорд кўрсаткичларга эришаётган азаматларнинг номи.

Хатларнинг бири Андижон областидан келган. Қува район колхозлараро қурилиш ташкилоти базасида янги ғишт заводи фойдаланишга топширилибди. Беш йилликнинг дастлабки йилида қад кўтарган бу илк корхона қишлоқларимиз чиройига-чирой қўшишда бинокорларга катта кўмак беради. Йилига 1 миллион 200 минг дона пишиқ ғишт ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган бу корхонада дастлабки кунларданоқ мусобақа кучайиб кетди. Мурodжон Қодиров, Тойиржон Қодиров, Абдураҳим Акбаров, Нишонбой Расулов каби ишчилар партиямиз XXIII съезди шарафига оширилган мажбуриятлар олиб, уни муваффақиятли адо этмоқдалар. Ўртоқ Жалилов мана шулар ҳақида ғурур билан ҳикоя қилади.

Самарқанд шаҳридаги «8 Март» тикувчилик фабрикасида тайёрланган кийим-кечаклар Ўрта Осиёдаги ва Қозоғистондаги савдо базаларига юборилади. Корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш тобора кўпаймоқда. Нина Ершова, Лидия Гончарова, Вера Каткова каби чеварлар съезд олди мусобақасида актив қатнашиб, смена топшириқларини орттириб бажаришяпти.

Шаҳрисабз пахта тозалаш заводида планга қўшимча маҳсулот тайёрлаш учун кураш мусобақаси авж олмоқда. Т. Бердиев, Х. Восиев, Э. Юсупов, С. Эргашев каби ўнлаб ишчилар ҳар сменада планга қўшимча 20-30 процент миқдорида маҳсулот тайёрлашмоқда. Ж. Ҳуррамов, Ж. Ражабов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг коллективлари ҳар соҳада намуна бўлишяпти. Бу бригадаларга яқинда коммунистик меҳнат коллективи деган юксак ном берилди.

Бухоро ремонт-механика заводининг меҳнат аҳли қишлоқ хўжалиги машиналари ремонтини жадаллаштирмоқда. А. Лопин ва У. Муродов каби слесарлар машиналарни сифатли ремонт қилаётирлар. Ишчилардан А. Зокиров, Л. Игнатьев, Ў. Жўраев ўртоқлар смена топшириқларини 120-125 процент бажараётирлар. Бу ерда қишлоқ хўжалиги машиналари ремонтини барвақт тугаллаш учун ҳамма тадбирлар кўрилмоқда.

Самарқандлик Т. Раҳматов, шаҳрисабзлик И. Ҳусаинов, бухоролик Қ. Рўзиев ўртоқлар ана шулар ҳақида мақола ёзиб юборишган. Самарқандлик С. Қоржовов, сирдарёлик Д. Маматқулов, тошкентлик Х. Тўйчиев, Э. Сайдалиев, Ҳ. Акмалов, А. Мирзааҳмедов, Э. Пўлатов, А. Муриев ўртоқлар йўллаган хабар ва мақолаларда ҳам КПСС XXIII съезди шарафига бошланган мусобақада машинасозлар, химиклар, бинокорлар, транспортчилар эришаётган зафарлар мадҳ этилади.

— Хоразм область Хонқа районидаги 43-автобаза коллективидан ҳамма миннатдор, — деб ёзади Қ. Бекчонов. — Транспортчилар ўтган йил топшириғини муддатидан илгари орттириб бажарган эдилар. Беш йилликнинг дастлабки кунлариданоқ ғайрат билан ишга киришилди. Жуманиёз Маҳмудов, Аҳмаджон Юсупов каби шоферлар машиналарни яхши сақлаб, уларнинг қувватидан самарали фойдаланаётирлар. «Хонқа» совхозида йўл қурилмоқда. Автобаза коллективи йўл қурилишини тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшяпти. Жумуртовдан йўл қурилишига тош ва шағал етказиб бериш топшириқлари орттириб бажарилмоқда. Қурилиш материали ташиётган шоферлар коллективи смена нормаларини 140-145 процентга етказиб бажаришмоқда. Газли — Дулдул йўли қурилишида ҳам автобаза шофёрлари фидокорлик кўрсатишаётир.

Ю. Аҳроровнинг таъкидлашича, Тошкентдаги шина ремонт заводи коллективи йил охиригача 32 мингта шина ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Қ. Сайдуллаев, Н. Анисов, А. Иброҳимов ўртоқлар ҳар куни қўшимча маҳсулот тайёрлаб, корхона коллективининг муваффақиятига муносиб ҳисса қўшаётирлар. Ҳикмат Яхёев ёзган хабар Бухоро область, Вобкент район колхозлараро қурилиш ташкилоти коллективининг ғайрат-шижоатидан дарак беради. Бинокорлар «Ўзбекистон» колхозида тикланаётган мактаб қурилишини тугаллай деб қолдилар. Уй-жой, хўжалик ва маъмурий бинолар қурилишини тезлаштириш мусобақасида Т. Убайдуллаев, Т. Асомов, З. Ҳамроев ўртоқлар пешқадамликни қўлдан бермаётирлар. Смена топшириқларини 120-125 процент бажараётган бу забардаст ишчиларнинг тажрибаси район бинокорлари орасида кенг ёйилмоқда.

Москва ва Ленинград шаҳар саноат корхоналари коллективларининг металл ва бошқа материаллар тежаш юзасидан бошлаган ташаббуси республикамиз қурилишларида, корхоналарида, транспорт тармоқларида кенг қулоч ёймоқда. Қўқондаги «Большевик» механика заводининг ижодкор ишчилари ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга бағишланган рационализаторлик таклифларини жорий этиш йўли билан кўплаб хом ашё ва маблағ тежашмоқда. Слесарь В. Кулик, токарь С. Николаев, мастер К. Ҳусанбоев, лаборант Ф. Лисицин ўртоқлар ҳам яқинда қимматбаҳо материаллар тежашга ёрдам берадиган таклифларни жорий этишди. Ўртоқ Ғ. Латифнинг корхонадан ёзиб юборган мақоласида шу ижодкор ишчиларнинг номи ҳурмат билан тилга олинади.

«Ноннинг увоғи ҳам нон», «Тежашнинг кўп-ози бўлмайди» шиори остида ишловчилар сафи кенгайиб боряпти. Т. Мақсудовнинг Ғиждувон пахта тозалаш заводи, О. Матёқубовнинг Ҳазорасп районидан, З. Шариповнинг Бухоро пиллакашлик фабрикасидан, И. Ҳакимовнинг Қоракўл район қурилиш ташкилотидан, Р. Шерматовнинг Қўқон нон комбинатидан, Р. Сатторовнинг Каттақўрғон шаҳар корхоналаридан, А. Холматовнинг Намангандаги 10-қурилиш трестидан, Н. Абдукаримовнинг Андижон таран-экстракт заводидан ёзган хабар ва мақолаларда кўплаб материал ва хом ашё тежаётган илғорлар ҳақида гап боради. Ўз ишини пухта билган моҳир ишчилар тежалган материаллар ҳисобига қўшимча маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

КПСС съезди шарафига бошланган мусобақа ажойиб натижалар бермоқда. Почта ҳар куни республикамиз шаҳар ва қишлоқларида рўй бераётган янгиликлар ҳақида кўпдан-кўп хатлар келтирмоқда. Уларни варақлаганинг сари кўнглинг қувончга тўлади, мусобақа илғорларига тасанно дейсан. Съезд олди мусобақаси кенг қулоч ёзаверсин, меҳнат муваффақиятларимиз кўпаяверсин.

«Узбексельмаш» заводининг аҳдига вафодор ишчилари кўклам экиш мавсумигача пахтакорларимизга юзлаб сеялкалар етказиб беришга аҳд қилганлар. Сиз суратда шу корхонанинг пешқадам ишчиларидан (чапдан ўнгга) А. Иброҳимов, А. Расулов ва Ш. Боқиев ўртоқларни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотоси.

● ◆ ●

ЖАНГОВАР ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ҲАЁТИДАН

ОТАНГГА РАҲМАТ!

Оддий солдат Жўрабой Муродов номини бўлинмамиз солдатлари ҳурмат билан тилга оладилар. Комсомол аъзоси Ж. Муродов ҳарбий хизматнинг биринчи кунларидан бошлаб қийинчиликларни енгишга, ҳарбий билимни қунт ва чидам билан ўрганишга киришди. Ҳозир у Совет Армияси аълочиси. Унинг кўкрагини «Қизил юлдуз» ордени безаб турибди.

У икки йилдан буён собиқ жанг майдонларини миналардан тозалаш ишида актив иштирок этмоқда. У уруш йилларида қолиб кетган 1000 дан ортиқ авиабомба, мина ва бошқа портловчи нарсаларни зарарсизлантирди.

Мана унинг жанговар ҳаётидан бир мисол. Улуғ Ватан уруши йилларида Орлов областидаги Змеёвка қишлоғи яқинида фашистлар ўзларини совет жангчиларидан ҳимоя қилиш мақсадида қишлоқ атрофига миналар кўмишди. Бу майдон 20 йилдан ортиқ бўш ётди. Комсомол аъзоси Жўрабой Муродов хизмат қилаётган расчёт ана шу ерни миналардан тозалаш ҳақида буйруқ олди. Ерга бир неча йил муқаддам кўмилган миналар шунчалик занг босиб кетган эдики, агар салгина эҳтиётсизликка йўл қўйилса, у портлаб кетиши мумкин.

Жўрабой 10 соат мобайнида 175 та минани кавлаб олди.

Ж. Муродов ўзининг меҳнатсеварлиги, интизомлилиги билан фақат сафдошларинингтина эмас, командирларининг ҳам ҳурмат ва олқишига сазовар бўлмоқда. Унга хизматда эришаётган юқори кўрсаткичлари учун бўлинма командири томонидан 19 марта ташаккурнома берилган.

Ана шундай ўғилни тарбиялаб етиштирган она-отага бўлинма коллективи номидан раҳмат айтаман.

А. МАКАРОВ,
бўлинма командири.

ДОВЮРАК

Ҳарбий денгизчи Бахтиёр Ражабов Болтиқ флотида 17 йилдан буён миначи бўлиб хизмат қилмоқда. Бу давр мобайнида у 1600 дан ортиқ мина ва бомбаларни зарарсизлантирди.

Фашистлар кетма-кет ўз кемалиридан ажрайбошлагач, улар миналарга умид боғлаган эдилар. Лекин уларнинг бу планлари ҳам барбод бўлди. Совет денгиз миначилари уларни усталик билан зарарсизлантирдилар. Ана шундай жасоратли кишилар сафида бизнинг ҳамшаҳаримиз Б. Ражабов ҳам бор.

Бахтиёр Ражабов Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларининг ишини муваффақиятли давом эттирмоқда.

Ю. ИГНАТОВ,
А. АБДУҚОДИРОВ.

ЯНГИ МЕҲМОНЛАР УЧУН

Андижон шаҳар қурувчилари оналар учун ажойиб совға тайёрладилар: 200 ўринли янги туғруқхона қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Туғруқхонада ҳамма шароит мавжуд. 40 га яқин малакали врач, 80 га яқин медицина ҳамшираси оналар ва чақалоқлар хизматида.

Н. ИНОҚОВ.

СУВЧИЛАР

Қиш суви ерга малҳам, дейишади деҳқонлар. Чиндан ҳам сувни ўзида узоқ сақлаб қоладиган оғир тупроқли, айниқса шўрхок ерлар қиш фаслида сувга қондирилса, ҳосилдорлик гектарига 6-7 центнер кўпаяди. Буни Бухоро область, Вобкент районидаги «Ленинград» колхози аъзолари тажрибада синаб кўряптилар.

Шу кеча-кундузда коммунист Ортиқ Сатторов бошлиқ бригада далаларига яхоб бериш қизитиб юборилди. Сувчилардан Тўхта Сувонов ва Ҳасан Отаев ўртоқлар ҳар куни 2-3 гектар ерни яхобга қондиришяпти. Экин майдонларига яхоб бериш яқин кунлар ичида тамомланади.

Ҳ. ҚОБИЛОВ.

Бизнинг ахборот

ЁДГОРЛИКЛАР ТИКЛАНМОҚДА

Республикамиздаги нодир архитектура ёдгорликларини сақлашни давлат ўз муҳофазасига олган Реставратор мутахассислар, олимлар бу ёдгорликлар устида илмий текшириш ишлари олиб бориб, уни ремонт қилиш ва тиклаш тадбирларини кўраётирлар.

Сўнгги олти-етти йил мобайнида республикамиз область ва шаҳарларида 40 дан ортиқ архитектура ёдгорликлари ремонт қилинди, айримлари қайта тикланди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 ва Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига тарихий ёдгорликларни қайта тиклаш соҳасида жуда кўп ишлар қилиниши мўлжалланган.

САМАРҚАНД

Ўзбек халқининг энг қадимий ёдгорликларидан бири Регистон ансамблидаги Шердор мадрасасига янгидан ясалган плиталар ўрнаштирилиб, янги хил бўёқлар билан безатилди. Бу мураккаб ишларга ўн йилдан ортиқ вақт кетди. Улуғбек мадрасасининг узоқ йиллардан буён қийшайиб ётган жануби-шарқий томонидаги минора 1965 йилда трослар ёрдами билан ўз ўрнига тик қилиб қўйилди. Улуғбек мадрасасининг жануби-ғарбий томони ҳам тикланди.

Шоҳизинда ансамблидаги қабр ҳам тўла-тўкис тикланди. 1964 йилда топилган янги қабристонга гумбаз қурилди. 1360—1361 йиллар ёдгорлиги Кусам-ибн-Аббос қабрини тиклаш юзасидан ҳам анча ишлар қилинди.

Улуғбек расадхонаси ёнига 1964 йилда очилган Улуғбек музейининг мемориал биноси қурилди. Хўжа Ахрор мачити ҳам тикланди. Яқин беш йил ичида Улуғбек ва Тиллакор мадрасалари, Регистон майдони, Рухобод ва Оқсарой, Гўр Амир ансамбли, Бибихоним қабри, Шоҳизинда ансамблига қурилган 4 қабр, Ҳазрати Ҳизр мачити, Ишратхона ҳам ремонт қилинади ва қайта тикланади.

БУХОРО

Бухородаги Болаховуз, Баланд, Жоми ва Аркдаги ноғорахона мачитлари ремонт қилиб бўлинди. Шунингдек, Калон, Мири Араб, Колон ансамбли, Кўкалдош ва Девонбеги, Девонбеги хонақоси, Лабиҳовуз ансамбли, Сетор ва Моҳихоса саройлари ҳам ремонтдан чиқарилди.

Абдуллахон мачитининг ремонти тугатилгандан кейин бу ерда савдо пассажи очилади.

ХИВА

Ичан-Калада жуда катта ободончилик ишлари олиб борилмоқда. Муҳаммад Аминхон, Аллақулихон, Абдуллахон, Қутлимурод Иноқ мадрасалари, сарой бозори, Жума, Боғбонли, Полвон дарвоза мачитларининг майдонлари кенгайтирилди. Деворлар ва томлари капитал ремонтдан чиқарилди ва бу ерларга маданий-оқартув бўлимлари ва савдо ташкилотлари жойлашди.

ТОШКЕНТ

Кўкалдош мадрасаси, Жоми мачити, Юнусхон ва Шайхантаҳур қабристонлари ремонт қилинди ва тикланди. Зайниддин бува қабри, Баракхон мадрасаси, Зангиота ансамбли ремонт қилиниб, бу ерга илмий-атеистик музейининг экспозициялари жойлаштирилади.

Шунингдек Қашқадарё, Сурхондарё областлари ва Қорақалпоғистон АССРда жойлашган нодир архитектура ёдгорликлари ҳам ремонт қилиниб, тикланади.

1966—1967 йилларда Самарқанддаги Шердор, Бухородаги Кўкалдош, Хивадаги Оллоқулихон, Тошкентдаги Кўкалдош мадрасаларида 100-150 кишига мўлжалланган туристик базалар очилади. Мана шу даврда Самарқанд шаҳрида пролетариатнинг улуғ доҳийси Ленинга, Қўқонда демократик шоир Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Тошкентда Зокиржон Фурқат, Бухорода Абу Али ибн Сино хотираларига бағишлаб ҳайкал ўрнатилади.

Дунё харитаси олдида

Ҳақ иш тантана қилади

Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни яна бошлаб юборган Америка агрессорларини халқаро жамоатчилик қаҳр ва ғазаб билан қораламоқда. Тинчликсевар инсоният АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига чек қўйишни талаб қилмоқда, эрксевар Вьетнам халқининг ҳаққоний иши тантана қилади, деб қатъий ишонч билдирмоқда.

◆ ◆

Мамлакатимиз меҳнаткашлари, дейилади Болгариядаги «Работническо дело» газетасининг редакцион мақоласида, Америка империалистларининг жиноятқорона ҳаракатларига лаънатлар айтмоқдалар. Тинчлик, озодлик, миллий мустақиллик, давлат суверенитети учун курашаётганларнинг ҳаммаси, деб давом қилади газета, агрессорларнинг ваҳшийлигини қатъиян қораламоқда, қаҳрамон Вьетнам халқига бирдамлик изҳор қилмоқда, унга қардошларча ёрдам кўрсатишга ўзининг тайёр эканлигини билдирмоқда. Болгария Халқ Республикаси бошқа социалистик мамлакатлар билан бирга қардош Вьетнам Демократик Республикасини ва бутун эрксевар Вьетнам халқини қатъий равишда қўллаб-қувватлаб, ҳамиша уларнинг томонини олиб турибди.

Болгарияда чиқадиган газеталарнинг яна бири — «Труд» газетасида босилган мақолада айтиладики, Совет Иттифоқи Вьетнам халқига бундан буён ҳам ҳар томонлама ёрдам кўрсата беради, деб Совет ҳукумати ўзи эълон қилган баёнотда яна уқтириб ўтди. Бошқа социалистик мамлакатлар, шу жумладан Болгария Халқ Республикаси ҳам Вьетнам халқига мана шундай ёрдам ва мадад берадилар.

Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг территориясини ваҳшийларча бомбардимон қилишни яна бошлаб юборганлиги тўғрисидаги хабарни эшитиб Монголия жамоатчилиги ғоят ғазабланди. Шарқи-Жанубий Осиёдаги ва бутун дунёдаги вазиятни яна чатоқлаштириб юбориши мумкин бўлган бу хатарли ҳаракатнинг жиддий оқибати учун, деб ёзади «Унэн» газетаси, АҚШ ҳукумати батамом жавобгар бўлиши лозим.

Қўшма Штатлар Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни яна бошлаб юборганлиги тўғрисидаги хабарлар инглиз халқини ҳаяжонга ва ташвишга солиб қўйди. Англия Компартиясининг Бош секретари Жон Голлан инглизларнинг шу ҳис-туйғуларини ифодалаб, бутун дунёнинг прогрессив кишилари мана шу мудҳиш хабарни эшитиб, ҳаяжонга тушиб қолдилар, деди. Бомбардимон қилишлар яна бошланганлиги, деди у, Вьетнам халқининг бошига янги кулфатлар солади ва уни янги қурбонлар беришга мажбур қилади, бутун дунёдаги тинчлик ишига таҳдид солади.

Англия парламентининг аъзоларидан тўқсон киши АҚШ сенати ташқи ишлар комиссиясининг раиси сенатор Фулбрайтга норозилик телеграммаси юборди. Телеграммада айтиладики, Англия парламентининг тўқсон аъзоси Қўшма Штатлар Вьетнамдаги бомбардимон қилишларни яна бошлаб юборганлигини қоралайди ва сенат ташқи ишлар комиссиясининг раисини Вьетнамдаги шафқатсиз урушнинг кенгайтирилишига қарши чиқишга чақиради.

Бош министр Пирсон умум палатада сўзга чиқиб, «Қўшма Штатлар ҳукумати Шимолий Вьетнамни бомбардимон қилишни яна бошлаб юборишни зарур деб топганлигига Канада ҳукумати афсусланади», деди. «Бомбардимон қилишлар тўхтатиб қўйилганида, деди Пирсон, бу проблеманинг ҳал қилинишини жанг майдонидан музокаралар столига ўтказиш мумкин, деб умид қилган эдик». Вьетнамдаги урушни кенгайтиришни Вашингтон давом эттирмоқчи бўлганлигига Канада ҳукумати қай назарда қарайди, деб парламент депутатларининг берган саволларига жавобан, Пирсон шу гапни айтди.

Вьетнам Демократик Республикасининг тинч шаҳарлари ва қишлоқларини Қўшма Штатлар бомбардимон қилишни яна бошлаб юборганлигига қарши Торонтода (Канада) Америка консулхонасининг биноси олдида норозилик намойиши ўтказилди. Намойишчилар «Америка қўшинлари Вьетнамдан олиб чиқиб кетилсин!», «Бомбардимон қилишлар тўхтатилсин!» деб қайта-қайта хитоб қилдилар. (ТАСС).

АҚШ нинг Вьетнамдаги «тинчлик» миссияси.

А. Холиқов чизган расм.

ИСТИҚБОЛИ УЛКАН ШАҲАР

(Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Совет — Руминия шартномаси тузилганига бугун 18 йил тўлади)

Руминияда Георгиу-Деж шаҳрини улкан химиянинг қалъаси, деб жуда тўғри айтишади. Бу шаҳар ўтмишда ўзининг ҳеч бир фазилати билан танилмаган ва Онешть деб аталган катта қишлоқ ўрнида кейинги 10-12 йил ичида қад кўтарди. Ҳар ҳафтада шу қишлоқда бир марта бозор бўлиб турарди. Шу қишлоқнинг борлигини теварак-атрофдаги қишлоқлардан бозорга келган деҳқонларгина билар эди. Онешть аҳолисининг қарийб учдан бир қисми халқ ҳокимияти ўрнатилмасдан олдин ўқишни ҳам, ёзишни ҳам билмас эди.

Онешть саноат комплексининг корхоналари Тротуш дарёси бўйлаб водийдаги тўққиз километр жойни эгаллаб турибди. Содали буюмлар комбинатининг маҳсулоти жаҳоннинг 22 мамлакатига чиқариб сотилмоқда. Улкан химиянинг иккинчи гиганти йилига 50 минг тонна синтетик каучук, фенол, ацетилен тайёрлаб беради. Георгиу-Дежда пластмассалар, хушбўй моддалар ва бошқа кўпгина маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Буларнинг ҳаммасини санаб адо қилиб бўлмайди. Янгидан-янги цехлар ва корхоналар ишга тушмоқда.

Руминиянинг химия саноати жуда тез суръатлар билан ривожланмоқда. Саноатнинг бу тармоғида маҳсулот ишлаб чиқариш олти йил мобайнида 3,6 баравар кўпайди. Химия саноати маҳсулоти ўсишининг йиллик ўртача проценти янги беш йилликда 18,5 процентга етказилади. Бунга Георгиу-Деж химиклари ўз ҳиссаларини қўшдилар ва қўшмоқдалар.

Онештдаги тўртта корхонага кириб қарасангиз, уларнинг ҳаммасида совет машинасозлик заводларининг турли ускуналари ишлаб турганини кўрасиз. Ёқилғи билан ишлайдиган электростанция, иккала химия комбинати ва нефть тозалаш корхоналари Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилди.

Саноат комплекси билан бир қаторда шаҳарнинг ўзи ҳам ўсди. Ўтган йил Г. Георгиу-Деж вафот этганидан сўнг Онештга унинг номи берилди. Эски қишлоқдан асар ҳам қолгани йўқ. Эски иморатлар ва улар атрофидаги сабзавот экилган ерлар ва далаларда кенг кўчалар пайдо бўлди, кўп қаватли иморатлардан иборат кварталлар қад кўтарди. 50 мингдан кўпроқ аҳолиси бўлган бу шаҳарнинг на пасқам чеккаси, на тарихи, на ўтмиши бор. У истиқболи улкан шаҳар.

Дмитрий ДИМОВ,
ТАСС мухбири

Бухарест.

Тошкент Декларацияси амалда

ДЕҲЛИ. Бу ерда эълон қилинган расмий ахборотда шундай дейилади: Ҳиндистон шарқий районлари ва Покистон қуролли кучлари қўмондонлиги вакилларининг Калькуттада бўлиб ўтган учрашувида шарқий чегарадан барча мунтазам қўшинларни олиб кетиш тўғрисида бир битимга келинди.

Томонлар қуролли тўқнашув даврида оккупация қилинган территорияда барпо этилган ҳамма мудофаа иншоотларини йўқ қилиш ёки бузиш тўғрисида ҳам келишдилар. (ТАСС).

ҲИНДИСТОН БИЛАН ПОКИСТОН БИР-БИРЛАРИГА ҲАРБИЙ АСИРЛАРНИ ТОПШИРМОҚДАЛАР

ДЕҲЛИ, 3 февраль. (ТАСС). Кеча Ҳиндистондаги Ҳусайнивал шаҳарчасида Ҳиндистон билан Покистон томонлари ўртасида бир-бирларига ҳарбий асирларни топшириш маросими бўлди, деб хабар берди Пресс траст оф Индиа агентлиги. Ҳиндистон қуролли можаро вақтида қўлга туширилган 550 ҳарбий асирни Тошкент Декларациясининг қарорларига мувофиқ Покистонга топширди. Покистон маъмурлари 583 ҳарбий асирни Ҳиндистон вакилларига топширдилар. Яқин фурсат ичида, деб таъкидлайди агентлик, қолган ҳамма ҳарбий асирлар айирбошлаб олинади.

ШОНЛИ БЕШ ЙИЛ

Улар атиги бир неча юз киши эди. Бир гуруҳ ватанпарварлар. Анголани озод қилиш халқ ҳаракати (НДОА) раҳбарлигида 1961 йил 4 февралда Луандада Португалия мустамлакачиларига қарши қўзғолон кўтардилар. Қўзғолончилар турмага, радиостанция ва ҳарбий казармаларга қуролли ҳужум қилдилар. Луандада қонли жанглар уч кун давом этди. Лекин кучлар тенг эмас эди. Португалия қўшинлари озодлик курашчиларининг ҳужумини қайтаришга муваффақ бўлди. Шундан сўнг африкаликлардан оммавий равишда ўч олиш бошланди...

Луанда қўзғолони ўз ролини ўйнади: у бир учқун каби босқинчиларга қарши озодлик уруши оловини ёқди.

Луандадаги воқеалардан сўнг бир ой ўтгач, Анголанинг бутун шимоли курашга кўтарилди. 1961 йил июнь ойининг бошларига келиб қўзғолончилар майдони 175 минг квадрат километр келадиган районни мустамлакачилардан тозаладилар. Португалиянинг территориясидан уч баравар катта майдонда ҳарбий ҳаракат бошланди. Ватанпарварлар мустамлака экономикасига жиддий зарба бердилар. 1961 йилнинг кузига келиб, аслида қул меҳнати қўлланиб келинган 500 та кофе плантациясидан 200 таси тор-мор қилинди. Мустамлака компаниялари ва плантаторларига етказилган зарар 2 миллиард эскудодан ортиб кетди.

Золимлар ваҳимага тушиб қолди. Плантаторлар шаҳарларга қочиб кета бошлади. Минглаб деҳқонлар, батраклар ва саноат ишчилари қўзғолончилар сафига қўшилди. Озодлик уруши мамлакатнинг ғарбий ва марказий районларига ҳам тарқалди.

ОЗОДЛИК КУРАШИ ФРОНТЛАРИДА

□ □

Португалия учун ана шундай парокандалик шароитида унинг НАТОдаги иттифоқчилари ёрдамга келди. НАТО омборларидаги энг янги қуроллар Анголага кўплаб келтирила бошлади. Мустамлакачиларнинг бош ҳомийси бўлган Қўшма Штатлар Салазарга юз миллион долларлик ҳарбий ва иқтисодий ёрдам берди. Португалиялик жазоловчиларга Ғарбий Германия ва Англия ҳам анча мадад кўрсатди. Анголада қўзғолон бошлангандан сўнг уч йил ичида империалистик давлатлар Лиссабонга ўн миллиард эскудолик ёрдам бердилар.

Португалия НАТОнинг самолётлари ва кемаларида қисқа вақт ичида Анголага жазоловчиларнинг катта кучларини олиб келди. Бу мустамлакада 4 февраль қўзғолонига қадар 9 минг португаль солдати мавжуд бўлса, ҳозирги вақтда уларнинг сони 50 мингдан ошиб кетди.

Бу армия қўзғолонни бостириш учун юборилган. Армиянинг олдига қўзғолончиларни бутунлай қириб ташлаш вазифаси қўйилган. «Балки қўзғолонда юз минг африкалик қатнашаётгандир, — деди Португалия офицерларидан бири, — биз уларнинг ҳаммасини қириб ташламоқчимиз».

Уруш йилларида мустамлакачилар Анголада ўн минглаб африкаликларни ўлдирдилар, юзлаб қишлоқларга ўт қўйдилар. 500 мингга яқин анголалик салазарчиларнинг ваҳшийлигидан қочиб, қўшни Африка мамлакатларига ўтиб кетди.

Ваҳшийларча жазо операциялари мустамлакачилар кўзлаган натижани бермади. Анголаликларнинг озодлик ва мустақиллик учун кураши йилдан-йилга кучайиб бормоқда. Мустамлакачилар фақат аҳоли яшайдиган йирик пунктларнигина ўз қўлларида сақлаб турибдилар. Қўзғолончилар эса мамлакатнинг жуда катта районларини контроль қилиб турибди.

1963 йил январида ватанпарварлар Кабинда округида мустамлакачиларга қарши курашда янги фронт очдилар. Партизанлар бир неча муваффақиятли ҳарбий операция ўтказдилар. Натижада ватанпарвар кучлар 1966 йил бошига келиб, Кабинда территориясининг 30 процентга яқин қисмини озод қилдилар.

Партизанлар Анголанинг марказий ва жанубий районларига кириб бормоқдалар. Анголани озод қилиш халқ ҳаракати шаҳарларда актив яширин иш олиб бормоқда, африкалик аҳоли ўртасида агитация ишларини кучайтирмоқда, саноат ва ҳарбий объектларда қўпорувчилик ишларини ташкил қилмоқда, озод қилинган районларда халқ ҳокимияти органларини тузмоқда, мактаб таълими системасини ҳамда африкаликларга медицина хизмати кўрсатишни ташкил этмоқда.

Африкадаги мустақил давлатлар, социализм мамлакатлари ва дунёдаги прогрессив кучларнинг қардошларча ёрдами туфайли ватанпарварларнинг муваффақиятига муваффақият қўшилмоқда. Анголани озод қилиш ҳаракатининг раҳбари Агостиньо Нето 1965 йил майда Ганада бўлиб ўтган Африка—Осиё мамлакатлари бирдамлиги IV конференциясида шундай деган эди: «Мен социалистик лагерь мамлакатлари, айниқса Совет Иттифоқининг бирдамлиги ва мадади ҳаётий аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Бу мамлакатларнинг курашаётган Ангола халқига кўрсатаётган сиёсий ва моддий ёрдами бизнинг миллий озодлик ҳаракатимиз учун жуда катта аҳамиятга эгадир».

Жаҳондаги барча прогрессив кучларнинг ёрдамида Ангола халқи озодлик ва мустақилликка эришадиган кун узоқ эмас.

Ю. ОГАНЕСЬЯН,
СССР Фанлар Академияси Африка институтининг илмий ходими.
(АПН).

◆ ● ◆

Суратда: қардош социалистик мамлакатлар ягона энергетика системасининг Берлиндаги диспетчерлик пункти.

АДН—ТАСС фотоси.

БЕЧОРА ДАРВИН

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР

Дарвин кашф этган ўсимликлар ва ҳайвонлар тараққиёти қонуни АҚШнинг Арканзас штати территориясига тааллуқлими ёки йўқми?

Америка юристларига тез орада ана шу масалани ҳал қилишга тўғри келади. Қўшма Штатларда олдин ҳам бундай проблема юз берган: 1925 йилда ўқувчиларга Дарвиннинг революцион назарияси ҳақида гапириб беришга ботинган ўқитувчи Жон Томас Скопсга Дайтон (Теннеси штати) судьялари юз доллар жарима солиб, уни ўқитувчилик қилиш ҳуқуқидан маҳрум этган эдилар.

Орадан қирқ йилдан кўпроқ вақт ўтди. Лекин Теннеси, Миссисипи ва Арканзас штатларида Дарвин назариясини ўқув юртларида ўқитишни тақиқлайдиган қонунлар ҳали ҳам амал қилмоқда. Бунинг устига Арканзасда энди бир вақтлар Дайтонда бўлиб ўтган «Маймун суди»нинг қайтарилиши кутилмоқда. Бу галги воқеаларнинг асосий қаҳрамони ҳам мактаб ўқитувчисидир. Литл-Рок шаҳрида табиат фанларидан дарс берувчи 24 яшар ўқитувчи Сьюзэн Эпперсон Дарвиннинг «Турларнинг келиб чиқиши» асарини тилга олмай туриб, биология дарсини ўқитиш мумкин эмаслигини айтди. Шунингдек, ёш ўқитувчи штатнинг федерал конституцияга қарама-қарши бўлган, Дарвин назариясини ўқитишни тақиқлайдиган қонунларини бекор қилишни талаб этди.

Ўқитувчининг гаплари жоҳилларнинг ғазабини келтирди. Арканзас губернатори Орвил Фобус ўқитувчини «худосизликда» ва «жамоат тартибини бузишда» айблади. Утакетган ирқчи ва реакционер деб ном чиқарган губернатор, менинг штатим бундан буён ҳам Дарвиннинг назариясисиз яшайверади, деб эълон қилди.

Бечора Дарвин! У ўз таълимотини ишлаб чиқаётганда Американинг жанубида ихтиозаврлар ўзгармаслигини ҳисобга олмаган экан.

ДАНИЭЛЬСНИНГ ХИЗМАТИ

Британия оролларида Пол Даниэльснинг номини олдин камдан-кам киши эшитган эди. Бу корчалон ўз ҳамкасбларидан ҳеч қандай фарқ қилмайди. Аммо эндиликда у ҳақда газеталар ёзиб чиқмоқда, ҳукумат унинг таклифини кўриб чиқаётир, Қўшма Штатлар элчихонаси эса, миш-мишларга қараганда, унинг номини қабулга таклиф қилинадиган шахслар рўйхатига ёзиб қўйган эмиш.

Даниэльс нима иш қилди? Маълум бўлишича, у ўзининг асосий касбидан ташқари яна бир иш билан шуғулланар экан: Британия кўнгилли легиони деб аталган, собиқ инглиз ҳарбий хизматчилари ҳамда Англиядан бошпана топган турли каллакесарлардан иборат ҳарбийлаштирилган махфий группага одамларни ёллар экан. Легион бундан икки йил аввал тузилган. «Санди экспресс» газетасининг ёзишига қараганда, легион тузишдан «мақсад инглиз сиёсий арбобларн «хатосини» тузатиш ва коммунизмга зарба бериш» экан.

Эндиликда Пол Даниэльс Вьетнамдаги урушга икки мингдан ортиқ кўнгилли етказиб беришга ваъда қилиб, ўз хизматини Пентагонга таклиф этди.

— Шу ҳафтада биз Америка элчихонасининг вакили билан учрашдик. У самимий хизмат қилаётганлигимизни тушунади, — деди Даниэльс январнинг охирида.

Даниэльснинг «самимий хизмати»ни Британия ҳарбий идорасида ҳам хайрихоҳлик билан кутиб олдилар. Мудофаа министрлигининг вакили журналистларга ҳозир «легионнинг таклифи кўриб чиқилаётганлигини» айтди.

Бу воқеа Англиянинг лейбористлар ҳукумати Вашингтоннинг Вьетнамдаги иғволарида унга шу тариқа мадад кўрсатмоқчи бўлаётганлигини билдирмайдими?

(«НОВОЕ ВРЕМЯ»дан).

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИГА

Туғилганимга 60 йил, меҳнат фаолиятимга 40 йил тўлиши, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган юксак унвон берганлиги муносабати билан мени қизғин табриклаган барча ташкилотлар, ўқув юртлари коллективларига, ёру-биродарларга газета орқали чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор қиламан.

Ф. ЭРҒОЗИЕВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

4 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт, 6.45 — Гимнастика, 7.35 — Эшиттиришлар программаси, 8.25 — Қўшиқлар.

9.15 — «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока», 9.53 — «Ҳақиқати Ўзбекистон», 16.00 — «Правда» газеталарининг обзори.

9.30 — Оркестр куйлари, 10.10 — Виолончель пьесалари, 11.10 — «Фан ва техника», «Қалб садоси» (очерк), 11.25 — Ўзбек операларидан парчалар, 12.15 — Туроб Тўла ва Пўлат Мўмин шеърларига қўшиқлар, 12.50 — «Апитерапия нима?» (рус.), 13.00 — Чорвадорлар учун, 13.40 — Енгил куйлар, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.15 — «Домский собор органи чалинганда», 17.00 — Ўзбек халқ қўшиқлари ва куйлари, 18.10 — Симфония, 18.30 — Шўх концерт, 19.20 — Социализм мамлакатлари куйлари, 20.00 — Халқ университетларида (рус.), 20.10 — Концерт, 20.45 — «Жаҳон империалистик уруши йилларида большевиклар партияси», 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт, 22.00 — Халқаро темада, 22.10 — Вальслар, 22.40 — М. Танк шеърлари, 23.10 — Эртаги кун эшиттиришлари, 23.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари талабига мувофиқ концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

4 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Ишнинг яхши-ёмони йўқ, дидингга мосини танла** (мактаб ўқувчилари учун), 18.50 — **Тикланган музика** (бадиий фильм), 20.05 — **Совет қўшиғи соҳасидаги янгиликлар.**

20.45 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.50 — **Телевизион янгиликлар**, 21.05 — **Чўпонларнинг иш куни**, 21.25 — Ленин мукофотига номзодлар. **Актёр ва унинг қаҳрамони.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.35 — **Гўзал нақшлар** (мактаб ўқувчилари учун), 19.00 — **Тошкент янгиликлари**, 19.10 — **С. Прокофьев асарлари.**

Рус тилида: 19.40 — **Қуёш томон 20 қадам** (Киносаёҳатлар клуби), 21.00 — **Гармонь** ((ҳужжатли фильм), 21.20 — **Тошкент янгиликлари**, 21.30 — **Қўрғондаги ҳаёт** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/II да **Дон-Жуан**, 5/II да **Борис Годунов.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/II да **Биринчи муҳаббат**, 5/II да **Сарвқомат дилбарим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/II да **Гули сиёҳ**, 5/II да **Ишқинг билан.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 5/II дан **Анатолий Фурманов гастроллари** (иллюзион аттракцион) ва бошқа номерлар. Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Сохта подшо — «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва кундуз 5 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 10, 11-45 минут, кундуз 1 ярим ва 3-15 минутда).

Бу телба дунё (кенг форматли фильм) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (эрталаб соат 10, кундуз 1, 4, кеч 7 ва 10 да), «ДРУЖБА» (кундуз 1, 4, кеч 7 ва 8 да), «ЮЛДУЗ» (кеч 9 да).

Уйқудаги арслон — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кичик залда), «ИСКРА» (2 ва 3-залда), «ДРУЖБА» кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 яримда).

Майдондаги қотиллик — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 2, 4, кеч 6, 8 ва 10 да), «САНЪАТ САРОЙИ (кундуз 1,5 ярим ва кеч 9-15 минутда).

Тун қоронғисида (1 ва 2-серия) —СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Балли, ҳамшира! — «ИСКРА» (1-залда кундуз ва кечқурун).

Шунақаси ҳам бўлади — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5 ва кеч 7 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
4, 5, 6 февралда
ҚОЗОҒИСТОН АРТИСТЛАРИНИНГ

гастроллари

Концертда: Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Рабиға Есимжонова**, солистлар **Маданият Ешекеев, Зейнеп Ушурова, Яков Леленко, Магауя Ҳамзин, Тинишбек Бўйрабоевлар** қатнашади.

Программада: қозоқ музика, ашула ва рақслари, сатира ва юмор.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

1966 йил 14 февраль кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг биология фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академиясининг кичик конференц-зали) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

В. Ф. Рудюк: «Ўрта Осиё илонлари заҳаридаги ферментатив активлик» деган темада.

М. Палваниёзов: «Қорақалпоғистон мўйинали ҳайвонларининг экологияси, тарқалиши ва хўжаликдаги аҳамияти» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

КОЛХОЗ ПРАВЛЕНИЕЛАРИ, КОЛХОЗЛАРАРО КОРХОНАЛАРНИНГ КЕНГАШЛАРИ ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Мажбурий окладли страхование тўғрисидаги қонунга мувофиқ,

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ СТРАХОВАНИЕ ОРГАНЛАРИ

КОЛХОЗЛАРДА, КОЛХОЗЛАРАРО КОРХОНАЛАРНИНГ КЕНГАШЛАРИДА, ШУНИНГДЕК ГРАЖДАНЛАР ХЎЖАЛИГИДА

мажбурий окладли страхование қилинадиган МУЛКНИ ҲИСОБГА ОЛАДИ

Колхозларда ҳамда колхозлараро корхоналар ва ташкилотларнинг кенгашларида қуйидаги мулк мажбурий окладли страхование қилинади:

Иморат, ускуна, инвертарь, транспорт воситалари (механизациялаштирилган воситалардан ташқари), балиқчилик кемалари, маҳсулот, хом ашё ва материаллар;

қишлоқ хўжалик экинлари (шу жумладан кўчатзор, парник ва теплицалардаги экинлар), питомниклар ҳамда боғлар, резавор мева ва токзорлар ҳосили;

6 ойликдан тортиб қорамол, қўй, эчки ва чўчқалар, 1 ёшдан 18 ёшгача отлар, 1 ёшдан тортиб туя, эшак ва хачирлар, 6 ойликдан тортиб наслдор той ва бўталар.

Гражданлар хўжалигида уларнинг ўзларига қарашли қуйидаги мулк мажбурий окладли страхование қилинади:

доимий жойга ўрнатилган ҳамда деворлари ва томи бўлган иморатлар;

6 ойликдан тортиб қорамол, 1 ёшдан 18 ёшгача отлар, 1 ёшдан тортиб қўй, эчки, туя, эшак ва хачирлар, 9 ойликдан тортиб чўчқалар.

Рўйхат ўтказилганда ҳисобга олинган мулк учун мажбурий окладли страхование тўловлари қуйидаги муддатларда топширилиши лозим;

колхозлар томонидан: 30 проценти — ҳар йил 1 июнгача, 30 проценти — 15 сентябргача ва 40 проценти — 1 ноябргача;

гражданлар хўжалиги томонидан: 50 проценти — ҳар йил 1 майгача ва 50 проценти — 1 сентябргача.

Страхование тўловлари қуйидаги жойларга топширилади:

а) колхозлар ва колхозлараро корхоналар ва ташкилотларнинг кенгашлари — Давлат страхованиеси инспекциясининг СССР Давлат банки муассасаларидаги счётига;

б) қишлоқ жойларида яшовчи гражданлар — меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ Советларига;

в) шаҳар жойларида яшовчи гражданлар — омонат кассаларга, Давлат страхованиеси инспекцияларининг инспекторлари ва агентларига.

Хоҳ қишлоқ ва хоҳ шаҳар жойларида яшовчи гражданлар страхование тўловларини Давлат страхованиеси инспекциясининг СССР Давлат банки муассасасидаги счетига почта орқали ҳам ўтказишлари мумкин.

Белгиланган муддатларда топширилмаган страхование тўловлари қонун билан кўрсатилган миқдорда пени пули қўшиб ундирилади.

Колхозларнинг ва колхозлараро корхоналар кенгашларининг раҳбарлари ҳамда гражданлар мажбурий окладли страхование қилинадиган мулкни ўз вақтида ва тўла ҳисобга олишда Давлат страхованиеси органларига ҳар йўл билан ёрдам беришлари лозим.

УЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШ БОШҚАРМАСИ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036. 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249. 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

№ Г. — 29. || Индекс 64543. || Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. || Р. 06119.